

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ
ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

*«Професійний розвиток соціальних педагогів
закладів професійної освіти:
сучасні практики діяльності та супроводу»*

**Напрямок: педагогічні працівники закладів освіти
(соціальні педагоги)**

Галузь знань: А Освіта

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**Юлія ГРИБОВСЬКА
Лілія ХМАРНА**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ
ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

*«Професійний розвиток соціальних педагогів
закладів професійної освіти:
сучасні практики діяльності та супроводу»*

**Напрямок: педагогічні працівники закладів освіти
(соціальні педагоги)**

Галузь знань: А Освіта

Рекомендовано до друку Вченою радою Білоцерківського інституту
неперервної професійної освіти (протокол № 3 від «26» лютого 2026 року)

Автори-розробники:

ГРИБОВСЬКА Юлія Миколаївна – завідувачка кафедри технологій навчання, охорони праці та інклюзивної освіти Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, кандидатка економічних наук, доцентка;

ХМАРНА Лілія Віталіївна – доцентка кафедри технологій навчання, охорони праці та інклюзивної освіти Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, докторка філософії.

Рецензенти, ключові стейкхолдери:

ГЕРАСИМЕНКО Юлія Сергіївна – завідувачка кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, докторка економічних наук, професорка;

МАСЛІЧ Світлана Володимирівна – заступниця директора з навчально-методичної роботи Державного професійно-технічного навчального закладу «Вінницьке вище професійне училище сфери послуг», кандидатка педагогічних наук, доцентка.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів професійної освіти «Професійний розвиток соціальних педагогів закладів професійної освіти: сучасні практики діяльності та супроводу» / Автори-розробники: Ю.М. Грибовська, Л.В.Хмарна. Біла Церква: БІНПО УМО НАПН України, 2026. 80 с.

У контексті трансформаційних процесів у системі професійної освіти України, зумовлених євроінтеграційними орієнтирами, цифровізацією освітнього середовища та необхідністю реагування на соціальні виклики воєнного часу, особливої актуальності набуває підвищення професійної спроможності соціальних педагогів закладів професійної освіти. Сучасний соціальний педагог постає як багатофункціональний фахівець, здатний ефективно діяти в умовах невизначеності, здійснювати комплексний соціально-педагогічний супровід, забезпечувати безпечне, інклюзивне та безбар'єрне освітнє середовище.

Оновлення нормативно-правового забезпечення освітньої та соціальної сфер, впровадження інноваційних підходів до організації освітнього процесу й зростання ролі психосоціальної підтримки здобувачів освіти визначають необхідність системного вдосконалення професійних компетентностей соціальних педагогів. Особливого значення набувають уміння здійснювати соціально-педагогічну діагностику, моніторинг і оцінювання ризиків, організовувати ефективну профілактичну та корекційну роботу, застосовувати сучасні цифрові інструменти, а також будувати результативну комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу.

Метою освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації «Професійний розвиток соціальних педагогів закладів професійної освіти: сучасні практики діяльності та супроводу» є комплексне оновлення та розширення фахових компетентностей соціальних педагогів відповідно до сучасних викликів і потреб освітнього середовища. Програма спрямована на розвиток здатності до нормативно обґрунтованої діяльності, впровадження ефективних моделей соціально-педагогічного супроводу, здійснення діагностично-аналітичної роботи, реалізації профілактичних і корекційних заходів, а також забезпечення психологічної підтримки та професійної взаємодії.

Зміст програми структуровано за логікою поетапного формування професійної компетентності соціального педагога і охоплює п'ять взаємопов'язаних модулів: від нормативно-правових, теоретико-методологічних та організаційних засад діяльності – до практик соціально-педагогічної діагностики, супроводу, профілактики, консультування й професійної комунікації. Особливу увагу приділено питанням академічної доброчесності, медіаграмотності, інформаційної безпеки, формування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, профілактики соціальних ризиків, професійного вигорання й розвитку навичок саморегуляції.

Програма включає комплекс обов'язкових і варіативних освітніх компонентів (змістових модулів, спецкурсів), що забезпечують досягнення визначених результатів навчання та відповідають сучасним стандартам підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Вона слугує основою для планування й організації освітнього процесу, оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей слухачів, а також забезпечення якості освітніх послуг у сфері підвищення кваліфікації.

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО ДО СЛУХАЧІВ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ, КЛЮЧОВИХ СТЕЙКГОЛДЕРІВ	6
I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.....	9
1.1. Унікальність освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації.....	9
1.2. Конкуренентоспроможність освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації.....	13
1.3. Методологічні підходи і принципи освітньо-професійної програми	15
1.4. Рівень освітніх послуг, які надає освітньо-професійна програма.....	18
1.5. Професійні вимоги до посади соціального педагога закладу професійної освіти в умовах сучасних освітніх викликів.....	18
II. ВНУТРІШНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	21
2.1. Гарант освітньо-професійної програми.....	21
2.2. Мова викладання.....	21
2.3. Доступ до освітньо-професійної програми та визнання результатів навчання.....	21
2.4. Оприлюднення.....	22
III. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	23
3.1. Обсяг освітньо-професійної програми.....	23
3.2. Рівень освітньо-професійної програми	23
3.3. Мета та основні завдання освітньо-професійної програми	24
3.4. Характеристика освітньо-професійної програми	26
3.4.1. Функціональна спрямованість.....	26
3.4.2. Фокус програми.....	26
3.4.3. Орієнтація програми.....	27
3.4.4. Особливості програми.....	27
3.4.5. Цільова група.....	28
3.4.6. Модель, форма і графік реалізації програми.....	28
3.4.7. Строк дії програми.....	28
3.4.8. Місце реалізації програми.....	28
3.4.9. Кількість слухачів у групі.....	28
3.4.10. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньо-професійною програмою.....	28
3.4.11. Вимоги до викладачів.....	29
3.4.12. Вартість / безоплатність освітньої послуги.....	29
3.4.13. Навчання та викладання за освітньо-професійною програмою.....	29
3.4.14. Науково-методичне забезпечення освітньо-професійної програми.....	30

3.4.15. Документ, що видається за результатами навчання на курсах підвищення кваліфікації.....	31
IV. НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У МІЖКУРСОВИЙ ПЕРІОД.....	32
4.1. Продовження навчання.....	32
4.2. Науково-методичний супровід професійного розвитку фахівців у міжкурсовий період.....	32
V. СТИЛЬ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ.....	36
5.1. Підходи до викладання і навчання.....	36
5.2. Система оцінювання.....	36
5.3. Контрольні заходи. Види контролю.....	37
VI. ПРОФІЛІ БАЗОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ, ЯКІ РОЗВИВАЮТЬСЯ НА КУРСАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	38
6.1. Ключові компетентності.....	39
6.2. Загальні компетентності.....	42
6.3. Загальнопрофесійні компетентності.....	44
6.4. Спеціальні (фахові, предметні, посадові) компетентності.....	47
VII. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	52
VIII. ЗМІСТ І НАВЧАЛЬНІ СКЛАДНИКИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	54
8.1. Навчальні модулі освітньо-професійної програми.....	54
8.2. Варіативний складник (вибіркові спецкурси).....	64
IX. НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ	67
X. ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ СЛІВ	70
XI. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	78

ВСТУПНЕ СЛОВО ДО СЛУХАЧІВ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ, КЛЮЧОВИХ СТЕЙКГОЛДЕРІВ

В умовах динамічних соціокультурних трансформацій та безпрецедентних безпекових викликів, держава та громадянське суспільство формують стратегічний запит на розбудову якісно нової архітектури соціально-педагогічного супроводу в системі професійної освіти. Оновлення парадигми діяльності соціального педагога ЗПО, що є невід'ємною частиною євроінтеграційних процесів та вектору на індивідуалізацію навчання, вимагає підготовки емоційно стійких та соціально адаптованих фахівців, здатних стати рушійною силою повоєнного відновлення людського капіталу України.

З огляду на це, пріоритетним стає впровадження науково обґрунтованих алгоритмів превенції та підтримки; розробляються інноваційні моделі фахового втручання, що базуються на принципах людиноцентризму; розширюється мережева взаємодія соціальних педагогів із територіальними громадами, гуманітарними місіями та фахівцями ментального здоров'я для створення інклюзивного простору життєстійкості та психосоціального благополуччя здобувачів професійної освіти.

Фундаментом модернізації професійної освіти постає превентивна підготовка фахівців до викликів майбутнього, що є неможливим без плекання фундаментальних життєвих навичок *soft skills* у структурі особистості здобувача. Прогнозування актуального профілю компетентностей вимагає від соціального педагога глибокого розуміння трансформації ціннісних орієнтирів молоді та запитів повоєнної економіки. У цьому контексті стратегічного значення набуває конструювання дієвого механізму психосоціальної підтримки, який нівелює негативні інформаційні впливи та медіазагрози; стимулює розвиток емоційного інтелекту та навичок автономної самоорганізації; забезпечує комплексну допомогу вразливим категоріям, зокрема внутрішньо переміщеним особам, у процесах їхньої адаптивної інтеграції до освітньої спільноти.

Результативність окреслених трансформацій безпосередньо корелює зі своєчасною діагностикою суспільного попиту на оновлені соціально-особистісні дескриптори кваліфікованих кадрів. Це вимагає впровадження інноваційного організаційно-методичного супроводу превентивної діяльності, де педагогічна майстерність фахівця підсилюється передовими інструментами аналітики та моніторингу. Синтез класичних методів соціальної терапії з новітніми формами дистанційної взаємодії дозволяє забезпечити безперервність підтримки та гнучкість реагування на кризові стани в освітньому середовищі.

Подібна синергія практичного досвіду та інноваційного інструментарію виступає фундаментом для конструювання адаптивної екосистеми, де кожен майбутній фахівець має доступ до необхідних ресурсів для індивідуальної самореалізації, попри деструктивний вплив зовнішніх кризових чинників. Визнання пріоритетності модернізації системи професійного зростання соціальних педагогів зумовлене потребою виконання стратегічних зобов'язань держави в межах імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Це передбачає не лише формальне впровадження стандартів, а й реальне створення гуманістичного та захищеного середовища професійної освіти, що відповідає європейським вимогам щодо якості життя та цілісного розвитку особистості.

Модернізація змістових ліній соціально-педагогічної підтримки, імплементація стратегій педагогіки партнерства на засадах компетентнісного підходу та апробація дієвих інструментів супроводу є засадничим завданням, що постає сьогодні перед соціальними педагогами закладів професійної освіти. Фахівець цієї категорії відіграє домінуючу роль у реалізації стратегій цивільного захисту, національного самоствердження та соціально-правового патронату здобувачів.

Професійний розвиток соціального педагога ЗПО є імперативом для досягнення якісно нового рівня безпеки та мотивації в освітньому процесі, що дозволяє утримувати рівновагу між адаптивною гнучкістю та інституційною стабільністю, креативним пошуком та нормативною результативністю. Відтак, володіння методиками превентивного впливу, навичками кризового консультування та здатність до встановлення глибокого емпатичного контакту зі здобувачами освіти є найбільш актуальними та затребуваними дескрипторами професійності сучасного соціального педагога.

Перед системою професійної освіти постають стратегічні завдання щодо якісного оновлення підходів до професійного зростання соціальних педагогів згідно з пріоритетами державної політики та з урахуванням глобальних суспільних трансформацій. Сучасний фахівець має гармонійно поєднувати фундаментальну теоретичну базу з високим рівнем прикладного інструментарію, володіючи збалансованим спектром ключових, загальних та фахових компетентностей.

Критично важливим постає конструювання індивідуалізованої моделі безперервного розвитку соціального педагога ЗПО, що базується на інтеграції формальної, неформальної та інформальної освіти. Такий підхід дозволяє фахівцю оперативно адаптуватися до викликів вітчизняного соціокультурного простору, забезпечуючи постійну актуалізацію професійного потенціалу та спроможність до ефективного реагування на мінливі потреби освітньої спільноти.

Метою підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів професійної освіти за цією програмою є:

- забезпечення динамічного розвитку ціннісно-сислової вертикалі їхньої професійної діяльності в умовах глобальних соціальних трансформацій та освітніх реформ;

- поглиблення та систематизація теоретико-методологічних знань і прикладних навичок у сферах кризової психології, конфліктології, медіації та фасилітації, що виступають фундаментом для якісного оновлення стратегій соціального патронату в ЗПО;

- актуалізація рівнів медіакультури та інформаційної гігієни як складників професійної безпеки, що дозволяють ефективно протидіяти деструктивним впливам у сучасному інформаційному просторі;

- удосконалення прогностичних та організаційних умінь щодо моделювання безпечного, інклюзивного та стимулюючого освітнього середовища згідно з пріоритетами державної політики та європейськими векторами розвитку професійної освіти;

- розвиток інтегральної, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, що забезпечують високу результативність професійної місії соціального педагога;

- стимулювання психологічної готовності та професійної ревіталізації фахівців для ефективної роботи в кризових ситуаціях, подолання наслідків віктимізації та формування алгоритмів життєстійкості у здобувачів освіти.

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

1.1. Унікальність освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації

Освітньо-професійна програма (далі – Програма) підвищення кваліфікації є нормативним документом для організації освітнього процесу для категорії слухачів «Соціальні педагоги закладів професійної освіти» за напрямом А Освіта. Зміст та структура Програми спроектовані на засадах компетентнісного підходу, принципів андрагогіки, особистісно-зорієнтованої парадигми та акмеологічного вектору. Методологічну основу розроблення складають системний аналіз та сучасні модульні технології, що забезпечують гнучкість, варіативність та адаптивність навчання відповідно до індивідуальних запитів і професійних потреб соціальних педагогів у мінливому соціокультурному середовищі.

Програма структурована як цілісний комплекс взаємопов'язаних освітніх компонентів, що охоплює фундаментальні змістові модулі та адаптивні варіативні складники (спецкурси), спрямовані на досягнення прогнозованих результатів навчання. Методологічна структура курсу забезпечує системний розвиток ключових, загальнопрофесійних та спеціальних компетентностей у парадигмі безперервної освіти.

За умови успішного опанування Програми, фахівці досягають якісно нового рівня професійної зрілості, що виявляється у вдосконаленні здатності до ефективного виконання складних соціально-педагогічних функцій та реалізації антикризових стратегій супроводу. Це стає надійним підґрунтям для професійної ревіталізації та підвищення результативності соціального патронату в закладах професійної освіти відповідно до викликів сучасності.

Освітньо-професійна програма спроектована на основі парадигми результативного навчання, що передбачає системну актуалізацію ключових, загальних і спеціальних компетентностей. Змістове наповнення курсу корелює з дескрипторами Європейської рамки кваліфікацій (EQF) та положеннями Рамкової програми оновлених ключових компетентностей для навчання впродовж життя, що релевантні стандартам Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу. Такий підхід гарантує високу конкурентоспроможність соціального педагога ЗПО, забезпечуючи відповідність його кваліфікаційного профілю сучасним вимогам міжнародного освітнього та соціокультурного простору.

Підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів професійної

освіти за освітньо-професійною програмою спрямовано на:

- підготовку адаптивних та конкурентоспроможних фахівців на засадах компетентнісного підходу, здатних реалізовувати соціально-педагогічні стратегії відповідно до запитів сучасного ринку праці, викликів безпекового середовища та індивідуальних потреб здобувачів освіти; це досягається шляхом залучення провідних експертів галузі та розбудови стійкого партнерства з психологічними службами, територіальними громадами й профільними інституціями;

- синергію академічної науки, новітніх технологій медіації та фасилітації, практичної медіаграмотності та кризової психології для формування цілісної системи превентивного супроводу в системі професійної освіти;

- забезпечення безперервності професійного самовдосконалення за індивідуальною освітньою траєкторією, що дозволяє соціальному педагогу підтримувати еталонні стандарти діяльності, актуалізувати власну життєстійкість та розвивати фахові потужності впродовж усього кар'єрного шляху;

- моделювання людиноцентрованого освітнього простору, де соціальний педагог виступає активним суб'єктом із унікальним досвідом та професійними запитами, здатним до автономного, відповідального та творчого розв'язання складних фахових завдань;

- оптимізацію якості та результативності професійної підтримки шляхом інтеграції сучасних інструментів діагностики та цифрових засобів моніторингу соціального благополуччя учасників освітнього процесу.

Навчання за освітньо-професійною програмою дозволяє забезпечити:

- доступність та інклюзивність соціально-педагогічного супроводу в освітньому середовищі ЗПО, створюючи простір безпеки та рівних можливостей для всіх категорій здобувачів;

- гнучкість освітнього процесу, що ґрунтується на врахуванні персональних фахових запитів, актуальних потреб соціального педагога та його індивідуальних ресурсних можливостей;

- імплементацію інноваційних моделей соціалізації та психосоціальної підтримки, що базуються на новітніх методологіях життєстійкості, резильєнтності;

- реалізацію навчання замовників освітніх послуг за індивідуальною траєкторією професійного розвитку, що сприяє глибокій персоналізації фахового зростання;

- впровадження системи постійного моніторингу якості набутих компетентностей як під час курсів підвищення кваліфікації, так і в міжкурсний період, через механізми професійної рефлексії;

- трансформацію мотиваційної готовності та спроможності соціальних педагогів закладів професійної освіти до безперервного самовдосконалення через інтеграцію формальної, неформальної та інформальної освіти впродовж усього життя.

Програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії Інституту. Цілі програми і програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів (документи що підтверджують залучення стейкхолдерів – угоди (меморандуми) про співпрацю, протоколи засідань кафедр, Вченої ради БІНПО, Ради з якості освіти тощо), урахуванням тенденцій соціокультурного розвитку, галузевого і регіонального контексту, а також досвіду аналогічних програм.

Освітньо-професійна програма для організації освітнього процесу підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів професійної освіти встановлює:

- профілі ключових та спеціальних компетентностей слухачів, що відповідають сучасним професійним стандартам та викликам реформованої системи професійної освіти;

- вимоги до змісту навчання, сформовані на засадах інтегрованого підходу: андрагогічного, акмеологічного, діяльнісного та людиноцентрованого, що забезпечує глибоку трансформацію фахового світогляду;

- нормативну базу підвищення кваліфікації, виражену в термінах результатів навчання; це передбачає не лише оновлення знань, а й розвиток психологічної резильєнтності, етичних цінностей та прикладних навичок соціального супроводу, які базуються на фундаменті фахової підготовки за відповідним рівнем Національної рамки кваліфікацій (НРК);

- параметри вибіркового складника, що дозволяють слухачам персоналізувати власну освітню траєкторію залежно від специфіки їхнього закладу освіти;

- нормативні терміни та регламенти опанування програми за різними моделями (очна, дистанційна, змішана), що забезпечує гнучкість навчального процесу;

- критерії та види контролю якості підготовки, спрямовані на об'єктивне оцінювання рівня сформованості нових професійних спроможностей та готовності до ревіталізації соціально-педагогічної діяльності.

Роботодавці і ключові стейкхолдери залучені до процесу системного моніторингу та періодичного перегляду Програми як рівноправні партнери. Це забезпечує валідність змісту підвищення кваліфікації та його відповідність актуальним запитам ринку праці щодо формування життєстійкого людського капіталу.

Освітньо-професійна програма «Професійний розвиток соціальних педагогів закладів професійної освіти: сучасні практики діяльності та супроводу» постає фундаментальною основою для проектування та корегування робочих навчальних планів, а також розроблення спеціалізованих курсів підвищення кваліфікації соціальних педагогів. Вона визначає стратегічні вектори фахового розвитку, що дозволяють забезпечити синергію між науково-теоретичною підготовкою та практичними потребами сучасної системи професійної освіти в умовах повоєнного відновлення.

Освітньо-професійна програма «Професійний розвиток соціальних педагогів закладів професійної освіти: сучасні практики діяльності та супроводу» є базовим інструментом, що застосовується у процесах:

- внутрішнього та зовнішнього моніторингу якості підвищення кваліфікації фахівців соціально-педагогічної сфери;
- проектування та актуалізації навчальних і робочих планів, а також спеціалізованих тренінгових програм професійної підтримки;
- деталізації профілів професійних компетентностей соціального педагога згідно з актуальними вимогами ринку праці та стандартами професійної освіти;
- конструювання діагностичного інструментарію та засобів кваліметрії, ідентифікація рівнів сформованості компетентностей та верифікація результатів навчання, слухачів курсів.

Підвищення кваліфікації за напрямом А Освіта категорії «Соціальні педагоги закладів професійної освіти» базується на парадигмі безперервного професійного розвитку, що детермінований актуальними соціальними запитами та державними стандартами. В основі освітнього процесу лежить принцип наступності, що передбачає інтеграцію фундаментальної базової освіти фахівця, його унікального професійного та життєвого досвіду, а також персоналізованих векторів саморозвитку. Такий підхід забезпечує не лише формальне оновлення кваліфікації, а й глибоку ревіталізацію професійної ідентичності соціального педагога, адаптовану до вимог сучасного ринку праці та потреб повоєнного відновлення освітньої галузі.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації «Професійний розвиток соціальних педагогів закладів професійної освіти: сучасні практики діяльності та супроводу» впроваджена в освітній процес Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти (БІНПО) та може бути рекомендована для використання закладами післядипломної освіти України, закладами, які надають освітні послуги в галузі післядипломної освіти; закладами вищої освіти III–IV рівнів акредитації всіх форм власності, які забезпечують підвищення кваліфікації за напрямом «Соціальні педагоги закладів професійної освіти».

1.2. Конкуренентоспроможність освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації є нормативним документом для організації освітнього процесу підвищення кваліфікації слухачів категорії «Соціальні педагоги закладів професійної освіти» за напрямом А Освіта, який розроблено на засадах компетентнісного, андрагогічного, особистісно-зорієнтованого, акмеологічного, системного тощо підходів, сучасних модульних технологій.

Освітньо-професійна програма визначає науково обґрунтований зміст і структуру навчання на курсах підвищення кваліфікації слухачів за темою: «Професійний розвиток соціальних педагогів закладів професійної освіти: сучасні практики діяльності та супроводу». Вона встановлює засадничі вимоги до системного розвитку та вдосконалення ключових, загальних і фахових компетентностей у сфері соціально-педагогічної підтримки, кризового супроводу та забезпечення ментального добробуту в системі професійної освіти.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації розроблена з урахуванням фундаментальних міжнародних стратегій та ініціатив, що визначають вектори розвитку сучасної освіти:

- «Визначення та вибір ключових компетенцій» (DeSeCo) (2005 р.);
- Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року» (2015 р.) (Ціль 4: Забезпечення всеохоплюючої і якісної освіти та створення безпечного та ненасильницького освітнього середовища) (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development);
- Програма ЄС для підтримки реформи професійної освіти в Україні «EU4Skills: «Кращі навички для сучасної України»;
- «Огляд майбутнього професійної освіти і тренінгу» Європейського центру з розвитку професійної освіти ЄС (2018 р.);
- «Середньострокова стратегія ЮНЕСКО – UNEVOC на 2021-2023 рр.» для системи технічної і професійної освіти і тренінгу (2020 р.);
- аналітична доповідь ОЕСР «Педагоги і лідери у професійній освіті і тренінгу» (2021 р.);
- «Розвиток навичок в умовах глобальних викликів: підрахунок початкових відповідей у технічній та професійній освіті та тренінгу» (спільний проєкт Міжнародної організації праці, ЮНЕСКО та Світового банку – 2021 р.)

Освітньо-професійна програма розроблена відповідно до чинної нормативно-правової бази, що регулює професійну діяльність педагогічних

працівників закладу професійної освіти, зокрема:

- Національна рамка кваліфікацій (Постанова КМУ № 1341 від 23.11.2011 р., зі змінами);
- Закони України «Про вищу освіту» (остання редакція – 2025 р.), «Про професійну освіту» (2025 р.);
- «Концепція державної цільової програми розвитку професійної (професійно-технічної) освіти на 2022-2027 роки» (2021 р.);
- «Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні НАПН України» (2021 р.);
- постанова Кабінету Міністрів України від 03.06.1999 № 956 «Про затвердження Положення про ступеневу професійно-технічну освіту»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 № 419 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 № 805 «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.12.2022 за № 1649/38985;
- наказ Міністерства освіти і науки від 16.07.2018 № 776 «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти»;
- наказ Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти»;
- Порядок підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800);
- Стандарти професійної освіти, інші нормативно-правових актів у сфері освіти.

Освітньо-професійна програма «Професійний розвиток соціальних педагогів закладів професійної освіти: сучасні практики діяльності та супроводу» регламентується локальними документами БІНПО, зокрема:

- «Стратегія розвитку Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти на 2025–2027 роки»;
- «Положення про організацію освітнього процесу у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти»;
- «Положення про організацію освітнього процесу за дистанційною формою навчання у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти»;
- «Положення про організацію освітнього процесу в умовах змішаного

навчання у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти»;

- «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти»;

- «Положення про впровадження європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти»;

- «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти»;

- «Положення про організацію та проведення опитувань внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти» тощо.

1.3. Методологічні підходи і принципи освітньо-професійної програми

Зміст освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів професійної освіти орієнтований на реалізацію принципів і моделей відкритої освіти, інтегрує основні методологічні підходи і принципи освіти дорослих.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації розроблена з урахуванням основних системоутворювальних принципів побудови відкритої освіти, зокрема:

- *сприяння сталому розвитку* суспільства шляхом підготовки компетентних педагогічних кадрів та створення умов для освіти впродовж життя;

- *людиноцентрованого навчання*, за якого освітній процес побудований з урахуванням індивідуальних можливостей, професійних дефіцитів, ресурсного стану, професійних потреб, сензитивних періодів розвитку особистості;

- *безперервності*, що передбачає організацію систематизованого й цілеспрямованого розвитку ключових, загальних і фахових компетентностей для підвищення особистого потенціалу, професійної ревіталізації, вдосконалення рівня володіння фасилітаційними та медіаційними технологіями в контексті соціальної інтеграції та психосоціального супроводу учнівської молоді, розширення можливостей працевлаштування та активного громадянства шляхом формального, неформального та інформального навчання;

- *системності* – сукупність взаємозв'язаних елементів, зокрема цілей, умов, чинників, організаційного, змістового, акметехнологічного,

діагностичного й нормативно-правового забезпечення, що уможливорює послідовний, цілісний, логічно впорядкований і структурований, безперервний професійний розвиток соціального педагога ЗПО у сфері формування життєстійкості;

- *гуманізації* – реалізація принципу уможливорює побудову людиноцентрованої освіти, за якої створюється безпечний соціально-психологічний простір, тобто сприятливі, комфортні умови для професійного розвитку, вияву творчої індивідуальності та ревіталізації потенційних ресурсів, що забезпечують високий рівень професійної самоактуалізації, кваліфіковане, якісне, продуктивне виконання соціальним педагогом професійних завдань, інноваційних ролей і функцій (фасилітатора, медіатора, тьютора життєстійкості), причому освітній процес ґрунтується на повазі, взаємній довірі, толерантності;

- *варіативності*, що передбачає комбінаційну гнучкість, можливість вибору параметрів, змісту, методів, джерел, термінів, темпу навчання за індивідуальною освітньою траєкторією, що дозволяє соціальному педагогу самостійно конструювати вектор своєї професійної ревіталізації, роблячи систему навчання ефективною, економічною і практико-орієнтованою;

- *модульності* – принцип організації освітнього процесу шляхом опанування освітньо-професійної програми на основі поєднання модульних технологій навчання і залікових кредитів (ECTS), за якого соціальний педагог послідовно й виважено засвоює освітній матеріал цілісними, ієрархічно впорядкованими й структурованими частинами (змістовими модулями і підмодулями), результати яких є підставою для визначення результативності та якості професійної ревіталізації;

- *гнучкості і мобільності* – принцип полягає в розробленні змісту, варіативних планів і програм, параметрів навчання з урахуванням соціокультурних трансформацій та вимог до створення безпечного цифрового та соціально-психологічного середовища в закладі професійної освіти;

- *випереджувального професійного розвитку*, що уможливорює підвищення освітньої і професійної кваліфікації та подальший професійний розвиток соціального педагога ЗПО відповідно до інноваційних суспільних і освітніх викликів, європейських і державних стандартів, спрямованих на формування резильєнтності учасників освітнього процесу;

- *академічної доброчесності* як сукупності етичних принципів та визначених Законом України «Про вищу освіту» правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень, а також для

верифікації набутих професійних компетентностей у сфері психосоціальної підтримки;

- *академічної мобільності* – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити науково-практичну діяльність в іншому закладі професійної освіти на території України чи поза її межами з метою обміну інноваційними кейсами професійної ревіталізації;

- *академічної свободи* – самостійності й незалежності учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, наукової та інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення досліджень соціально-педагогічного спрямування та використання їх результатів для формування життєстійкості інклюзивного освітнього середовища;

- *мережевої діяльності* – взаємодії та співробітництва на засадах науково-методичного менеджменту, що передбачає створення професійних спільнот соціальних педагогів для спільного розв'язання кризових завдань та взаємної ресурсної підтримки;

- *раціонального поєднання самостійності і творчої активності*, за якого соціальний педагог моделює й організовує траєкторію саморозвитку, самостійно обираючи форми індивідуальної роботи, спрямовані на пошук внутрішніх ресурсів та опанування антикризових стратегій (підготовка до семінарських занять, лекцій тощо);

- *індивідуалізації і диференціації* – принцип уможливорює планування і реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням професійного досвіду, рівня емоційного вигорання, особистісних можливостей та індивідуального стилю соціально-педагогічної підтримки;

- *технологічності* – передбачає використання в освітньому процесі ефективних андрагогічних метатехнологій (коучингових, тренінгових, фасилітаційних, медіаосвітніх, акмеологічних, психотехнік саморегуляції, технік арт-терапії та ін.), методів і прийомів активної взаємодії суб'єктів освітнього процесу;

- *науково-методичного супроводу* – принцип полягає у безперервній підтримці творчих ініціатив, інновацій, ефективному науковому та інформаційному забезпеченні процесу професійного відновлення (ревіталізації), зміцненні професійної мотивації до виконання функцій соціального педагога, як агента життєстійкості в освітньому середовищі ЗПО;

- *моніторингу якості*, принцип, що забезпечує можливість безперервного вимірювання траєкторії професійного зростання соціального педагога на всіх етапах його розвитку впродовж життя. Це дозволяє вчасно ідентифікувати точки професійної ревіталізації, оцінювати ефективність впроваджених

антикризових стратегій та коригувати індивідуальний вектор руху до вершин професійної майстерності в умовах сучасних суспільних викликів.

1.4. Рівень освітніх послуг, які надає освітньо-професійна програма

Освітня послуга – це комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання (Стаття 1 Закону України «Про освіту»).

Передбачено навчання за програмою підвищення кваліфікації (у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо). Підвищення кваліфікації може бути реалізовано за місцем провадження Інститутом освітньої діяльності; за місцем роботи педагогічних працівників; за іншим місцем (місцями); дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою; за змішаною формою навчання.

Поширеними формами освітніх послуг у міжкурсовий період є *консалтинг* (від англ. *consulting* – консультування), що передбачає аналіз, обґрунтування перспектив використання освітніх інновацій з урахуванням предметної галузі і запитів суб'єкта; *супервізія*, що дозволяє стимулювати до професійного розвитку впродовж життя, опановувати професійно-педагогічну діяльність на рівні суспільних та освітніх викликів із вибором змісту, форм, терміну, параметрів навчання.

Матеріальні освітні послуги на паперовому, електронному та інших носіях у вигляді науково-методичної продукції, зокрема *програм, проєктів, методичних рекомендацій, електронних посібників, індивідуального професійно-педагогічного досвіду* тощо.

1.5. Професійні вимоги до посади соціального педагога закладу професійної освіти в умовах сучасних освітніх викликів

Професійні вимоги до соціального педагога закладу професійної освіти визначаються посадовими інструкціями.

Основні функції:

- діагностично-аналітична функція;
- виявлення соціальних потреб, проблем та ризиків у здобувачів освіти;
- оцінювання та моніторинг соціалізації, адаптації та соціально-психологічного клімату в екосистемі ЗПО;
- профілактично-превентивна функція;
- соціально-педагогічне проєктування та модерування безпечного

простору в офлайн- та онлайн-середовищах;

- попередження девіантної поведінки, правопорушень, деструктивних залежностей, усіх форм насильства та дискримінації;
- функція соціально-педагогічного супроводу та інклюзії;
- комплексний супровід та соціальний патронаж вразливих категорій здобувачів освіти (осіб з ООП, ВПО, дітей-сиріт тощо);
- психосоціальна підтримка, формування життєстійкості (резильєнтності) та надання кризової допомоги;
- організаційно-проектувальна функція;
- модерування соціальних процесів у студентських колективах на засадах толерантності та демократії;
- стимулювання соціальної активності молоді, розвиток лідерського потенціалу, учнівського самоврядування та волонтерських ініціатив;
- функція міжвідомчої взаємодії та партнерства;
- координація взаємодії в системі «заклад освіти – сім'я – громада – соціальні служби»;
- соціально-правовий захист та представництво законних інтересів здобувачів освіти.

Посадові обов'язки:

- проводити соціально-педагогічну діагностику, вивчати сімейні та соціальні умови здобувачів освіти;
- вчасно виявляти здобувачів освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах, а також маркери булінгу (цькування), домашнього насильства чи маніпулятивних впливів;
- здійснювати контроль за відвідуванням занять та дотриманням етичних норм поведінки здобувачами;
- організовувати та проводити системні превентивні заходи щодо запобігання правопорушенням, булінгу, кібербулінгу та поширенню шкідливих звичок;
- проводити тренінги, воркшопи та заняття з формування культури безконфліктного спілкування, медіаіміунітету, інформаційної гігієни та м'яких навичок (Soft Skills);
- навчати здобувачів освіти алгоритмам безпечної поведінки під час надзвичайних ситуацій (зокрема, повітряних тривог) та навичкам саморегуляції;
- здійснювати безпосередній соціально-педагогічний супровід здобувачів у процесі адаптації до навчання та проживання в гуртожитку;
- брати участь у роботі мультидисциплінарної команди психолого-педагогічного супроводу, розробляти та реалізовувати Індивідуальну програму

розвитку (ШР) для осіб з ООП;

- надавати першу психосоціальну допомогу та здійснювати перенаправлення до профільних фахівців у кризових ситуаціях;

- розробляти індивідуальні плани (маршрути) супроводу на основі вивчення індивідуальних особливостей та ресурсного стану учнів;

- вести облік, первинну та фахову документацію щодо соціально-педагогічної роботи (зокрема в електронному вигляді) відповідно до нормативних вимог;

- залучати здобувачів освіти до роботи студентської ради та розробки спільних соціально значущих проєктів;

- у разі виявлення ознак насильства чи жорстокого поводження з дитиною вжити невідкладних заходів для припинення насильства, невідкладно повідомити керівника закладу, уповноважений підрозділ поліції та службу у справах дітей;

- організувати консультативно-просвітницьку роботу з батьками (опікунами), проводити батьківські лекторії;

- координувати свою роботу з практичним психологом, майстрами виробничого навчання та адміністрацією для створення єдиної системи підтримки;

- представляти інтереси дітей-сиріт, осіб із числа ВПО та інших вразливих категорій у державних та громадських інстанціях.

II. ВНУТРІШНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

2.1. Гарант освітньо-професійної програми

Гарант освітньо-професійної програми – *СИДОРЕНКО Вікторія Вікторівна*, докторка педагогічних наук, професорка, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, директорка Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України.

2.2. Мова викладання

Навчання за освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів професійної освіти здійснюється *державною мовою*.

Засади мовної політики в освітньому процесі в закладах професійної освіти визначаються Конституцією України (Стаття 10), Законом України «Про освіту» (Стаття 7 «Мова освіти»), Закон України «Про вищу освіту» (Стаття 48 «Мова освітнього процесу в закладах вищої освіти»), Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Стаття 21), Рекомендаціями Уповноваженого із захисту державної мови щодо норм Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та Кодексу України про адміністративні правопорушення, які стосуються обов'язкового застосування державної мови у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій державної і комунальної форм власності, Рекомендацій та висновків уповноваженого із захисту державної мови відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Розділ «Освіта і наука») тощо.

2.3. Доступ до освітньо-професійної програми та визнання результатів навчання

Інститут забезпечує відкритість і доступність інформації про кожну програму підвищення кваліфікації для педагогічних працівників закладів професійної шляхом її оприлюднення на офіційному вебсайті (<https://binpo.com.ua/> рубрики «Слухачам курсів підвищення кваліфікації, Внутрішні нормативні документи»).

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації може вважатися виконаною, коли її цілі досягнуто вчасно, тобто коли слухачі курсів підвищення кваліфікації досягають визначених програмою результатів навчання, накопичують необхідні кредити.

Для оцінювання ефективності освітньо-професійної програми (зокрема результатів навчання, навчального навантаження та методів оцінювання) використовується низка заходів:

- освітні компоненти виражаються через відповідні результати навчання, а чітка інформація щодо їх рівня, кредитів, реалізації та оцінювання є доступною;

- навчання може бути завершене впродовж офіційно визначеного часу;

- вхідний, проміжний та фінішний моніторинг відстежує будь-які зміни в структурі освітніх досягнень та отриманих результатів;

- слухачам курсів підвищення кваліфікації надається детальна інформація та поради, завдяки чому вони можуть дотримуватись послідовності виконання освітньо-професійної програми, використовувати можливості гнучких навчальних траєкторій і вибирати освітні компоненти відповідного рівня для своєї кваліфікації;

- слухачів курсів підвищення кваліфікації повідомляють про їхні результати.

2.4. Оприлюднення

Упродовж 15 календарних днів після видачі документів про підвищення кваліфікації Інститут оприлюднює їх перелік на офіційному вебсайті (<https://binpo.com.ua/>).

Перелік містить таку інформацію:

- Прізвище та ініціали педагога, який пройшов підвищення кваліфікацію.
- Форму, вид, тему (напрямок, найменування) та його обсяг (тривалість) у годинах або ЄКТС-кредитах.

- Дату видачі та обліковий запис документа (свідоцтва встановленого зразка) про підвищення кваліфікації.

III. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Обсяг освітньо-професійної програми

Підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів професійної освіти може здійснюватися за різними моделями (одноетапна, двоетапна, триетапна) і формами навчання (*очно-дистанційна, дистанційно-очна, заочна*).

Загальна тривалість навчання складає – 150 год. / 5 кредитів ECTS.

3.2. Рівень освітньо-професійної програми

Рівень освітньо-професійної програми визначається відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», частини шостої статті 59 Закону України «Про освіту», вимог 7 кваліфікаційних рівнів вищої освіти Національної рамки кваліфікацій.

За результатами опанування освітньо-професійної програми соціальні педагоги закладів професійної освіти мають удосконалити та розвинути ключові, загальні та фахові компетентності за трудовими функціями, визначеними професійним стандартом.

Також освітньо-професійна програма спрямована на розвиток професійних компетентностей соціального педагога ЗПО: соціально-педагогічної, психосоціальної, ревіталізаційної, медіаосвітньої, фахової, інклюзивної, безпеково-профілактичної, діагностико-прогностичної, фасилітативно-комунікативної.

Відповідно до Національної рамки кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341) інтегральна компетентність для осіб, що, згідно чинного законодавства, мають право займати посаду соціального педагога закладу професійної освіти визначена на 6 рівні:

Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів,	Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у	Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного	Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами, спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у

методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	сфері професійної діяльності або навчання	досвіду та аргументації; збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
---	---	--	---

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації – *свідоцтво про підвищення кваліфікації*.

3.3. Мета та основні завдання освітньо-професійної програми

Метою освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації «Професійний розвиток соціальних педагогів закладів професійної освіти: сучасні практики діяльності та супроводу» є розвиток інтегральної, ключових, загальних і фахових компетентностей соціальних педагогів закладів професійної освіти, що забезпечують результативність їхньої професійної діяльності, сприяють безперервному професійному та особистому розвитку, професійному відновленню (ревіталізації) та зміцненню резильєнтності шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти в умовах соціальних трансформацій та євроінтеграційних процесів в освіті.

Досягнення поставленої мети передбачає реалізацію низки завдань:

- розвиток професійної компетентності, що передбачає досконале володіння інструментарієм, прийомами і продуктивними технологіями професійної ревіталізації та реалізації функціональних обов'язків у соціально-педагогічному просторі ЗПО;

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із теоретико-методологічних, правових, безпекових, соціокультурних, андрагогічних, методичних, психологічних, цифрових та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності;

- розвиток інтегральної, ключових, загальних та фахових

компетентностей шляхом удосконалення умінь щодо проектування, організації та здійснення соціально-педагогічного супроводу та формування життєстійкості в ЗПО;

- ознайомлення із перспективними інноваційними методами організації та здійснення ефективної соціально-педагогічної підтримки здобувачів професійної освіти в офлайн та онлайн середовищах;

- оновлення знань щодо міжнародного та національного законодавства, нормативно-правового забезпечення діяльності соціально-педагогічного напрямку, вимог безпеки життєдіяльності та захисту прав учасників освітнього процесу;

- розвиток умінь щодо впровадження інноваційних форм і методів психосоціальної підтримки та резильєнтності здобувачів професійної освіти;

- розвиток комунікативних навичок, технологій підтримки позитивного соціально-психологічного клімату в колективі та превенції кібербулінгу й інформаційних маніпуляцій;

- формування лідерських якостей, спрямованих на якісне підвищення організаційної культури колективу, вироблення оптимальних рішень складних проблем та соціальну активацію особистості;

- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації до професійного відновлення (ревіталізації) та особистісного розвитку слухачів шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти;

- ознайомлення з основними завданнями та новітніми кваліфікаційними вимогами до соціальних педагогів ЗПО в умовах цифрової трансформації та повоєнного відновлення;

- розвиток фахової компетентності шляхом опанування сучасних технологій кризової психології, соціальної терапії та педагогіки партнерства;

- ознайомлення із формами модерації, супервізії, коучингу та інтервізії соціальних педагогів ЗПО щодо організації супроводу в умовах інклюзивного навчання;

- ознайомлення з інноваційними методами безпеки життєдіяльності, необхідними для створення безпечного та безбар'єрного освітнього середовища;

- розвиток комунікативних навичок та технологій підтримки ментального здоров'я у колективі здобувачів освіти;

- ознайомлення з техніками медіації та фасилітації для розв'язання конфліктів та побудови діалогу в колективі здобувачів освіти тощо.

Напрями:

- основи андрагогіки;

- технології соціально-педагогічної підтримки та формування

життєстійкості (резильєнтності) здобувачів освіти;

- безпека життєдіяльності та цивільний захист у закладах професійної освіти;
- цифрова безпека та медіаіунітет учасників освітнього процесу;
- моніторинг соціального благополуччя та якості адаптації здобувачів професійної освіти;
- інклюзивний підхід та безбар'єрність у діяльності соціально-педагогічної служби;
- розвиток професійних компетентностей: соціально-педагогічної, ревіталізаційної, комунікаційної, медіативної, інклюзивної, цифрової та здоров'язбережувальної.

Програма підвищення кваліфікації використовується в процесі:

- розроблення та коригування робочих навчальних програм для категорії слухачів – соціальні педагоги закладів професійної освіти;
- визначення профілів професійних (фахових) компетентностей;
- визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів;
- розроблення освітньо-професійних програм.

Результатом підвищення кваліфікації соціальних педагогів закладів професійної освіти є підготовка компетентних, національно свідомих та мобільних фахівців, які здатні трансформувати соціально-педагогічний простір ЗПО в безпечне, інклюзивне та цифрове середовище для всебічного розвитку особистості майбутнього фахівця. Випускники програми готові забезпечувати психосоціальну стійкість (резильєнтність), соціальну згуртованість та професійну ревіталізацію учасників освітнього процесу в умовах війни та повоєнного відновлення. Вони спроможні виступати модераторами соціальної єдності, агентами життєстійкості та творцями безпечного співтовариства через реалізацію проєктів, що забезпечують успішну соціалізацію здобувачів освіти ЗПО згідно з європейськими стандартами якості та вимогами сучасного ринку праці.

3.4. Характеристика освітньо-професійної програми

3.4.1 Функціональна спрямованість	Професійна ревіталізація та особистісний розвиток соціальних педагогів закладів професійної освіти відповідно до державної політики в галузі професійної освіти, забезпечення її якості на компетентнісній основі та формування життєстійкості учасників освітнього процесу.
3.4.2 Фокус програми	Модернізація соціально-педагогічного простору системи професійної освіти відповідно до сучасних і перспективних потреб особистості та суспільства,

	<p>міжнародних стандартів і практик для забезпечення реалізації права громадян на якісну та доступну професійну освіту; створення умов для професійної ревіталізації, формування та розвитку актуальних фахових компетентностей соціального педагога, необхідних для його успішної професійної діяльності, забезпечення життєстійкості учасників освітнього процесу та самореалізації фахівця.</p>
<p>3.4.3 Орієнтація Програми</p>	<p>Програма орієнтована на встановлення (підвищення, підтвердження) кваліфікації соціальних педагогів закладів професійної освіти, а саме: оновлення та розширення знань, формування вмінь та навичок, професійних компетентностей у сфері соціально-громадянської діяльності, соціально-педагогічного супроводу та забезпечення життєстійкості учасників освітнього процесу.</p>
<p>3.4.4 Особливості програми</p>	<p>Програма складається із п'яти модулів, та реалізується в три етапи за дистанційною / очно-дистанційною / заочною формою навчання, передбачає самостійне оволодіння частиною матеріалу на дистанційному (заочному) етапі навчання; оптимальне співвідношення форм навчального навантаження (аудиторних годин, дистанційного навчання в синхронному режимі, самостійної роботи тощо, визначається запитами замовника та специфікою цільової аудиторії). Навчальні модулі містять відповідні теми, що мають теоретичні та практичні навчальні матеріали й об'єднані за ознакою відповідності змісту навчальній меті та завданням модуля.</p> <p>Кінцевий результат підвищення кваліфікації – умотивовані активні здобувачі кваліфікацій, які прагнуть безперервного професійного розвитку, самореалізації і кар'єрного зростання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • цілісна особистість (усебічно розвинена, здатна до вибору індивідуальної освітньої траєкторії, навчання впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, розвитку професійної кар'єри, підприємництва та самореалізації); • фахівець (конкурентоздатна та мобільна на ринку праці особистість, яка набуває ключових професійних компетентностей відповідно до її інтересів, здібностей, можливостей, потреб економіки та суспільства); • відповідальний громадянин (успішна особистість з

	<p>активною громадянською позицією, морально-етичними якостями, відповідальна за результати власної діяльності задля сталого розвитку держави та суспільства).</p> <p>Для безперервного професійного вдосконалення соціальних педагогів програмою передбачено тісну інтеграцію теоретичних знань із щоденною соціально-педагогічною практикою в умовах закладу професійної освіти. Такий підхід дозволяє трансформувати робоче місце соціального педагога на живе навчальне середовище, де здобутий практичний досвід, результати самоосвіти, кейси професійної ревіталізації та участі у професійних спільнотах визнаються як складник підвищення кваліфікації. Це забезпечує єдність вимог до професійного зростання фахівця та ефективну адаптацію стратегій психосоціальної підтримки до актуальних запитів молоді, зокрема в питаннях цифрової безпеки, медіаімунітету та формування життєстійкості.</p>
3.4.5 Цільова група	Освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації є соціальні педагоги закладів професійної освіти.
3.4.6 Модель, форма і графік реалізації програми	<p>Модель (одноетапна, двоетапна, триетапна) і форма (дистанційна, заочна, очно-дистанційна) підвищення кваліфікації визначаються замовником освітніх послуг за погодженням з дирекцією БІНПО.</p> <p>План-графік реалізації освітньої програми навчання соціальних педагогів ЗПО на курсах підвищення кваліфікації затверджується Вченою радою БІНПО.</p>
3.4.7 Строки дії програми	Програма чинна 3 роки (2026 – 2028 рр.).
3.4.8 Місце реалізації Програми	Підвищення кваліфікації може бути реалізовано за місцем провадження Інститутом освітньої діяльності; за місцем роботи замовників освітніх послуг; за іншим місцем (місцями); дистанційно, якщо це передбачено договором (угодою, меморандумом); за змішаною формою навчання; комбіновано.
3.4.9 Кількість слухачів у групі	25-35 осіб.
3.4.10 Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньо-професійною програмою	Особи, які мають документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до 6 рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК).

<p>3.4.11 Вимоги до викладачів</p>	<p>Освітньо-професійну програму реалізують науково-педагогічні працівники Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти, які мають стаж науково-педагогічної роботи за відповідним профілем.</p> <p>Основну категорію викладачів під час реалізації Програми складають особи, які мають науковий ступінь, вчене звання. За необхідності до проведення практичних занять залучаються викладачі, які мають необхідний практичний досвід, роботодавці та ключові стейкхолдери.</p>
<p>3.4.12 Вартість/безоплатність освітньої послуги</p>	<p>Надання освітніх послуг здійснюється за державні кошти та/або на платній основі за кошти фізичних та юридичних осіб. Розрахунок вартості освітньої послуги регламентується «Положенням про порядок надання платних послуг, які можуть надаватися у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти».</p>
<p>3.4.13 Навчання та викладання за освітньо-професійною програмою</p>	<p>Форми і методи навчання та викладання сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей і програмних результатів навчання, відповідають вимогам компетентнісного, людиноцентрованого, андрагогічного, системного підходів та принципам академічної свободи.</p> <p>Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.</p> <p>Інститут забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до мети, основних завдань програми.</p> <p>Науково-педагогічні працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних освітніх практик.</p> <p>Навчання, викладання і наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією освітньої діяльності Інституту.</p> <p>Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.</p> <p>Інститут залучає роботодавців і ключових стейкхолдерів до організації освітнього процесу, моніторингу якості надання освітніх послуг.</p>

	<p>Замовники освітніх послуг безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Побаження, пропозиції, зауваги замовників освітніх послуг беруться до уваги під час перегляду освітньої програми (протоколи засідань кафедр, Ради з якості освітньої діяльності, Вченої ради БІНПО тощо).</p>
<p>3.4.14 Науково-методичне забезпечення освітньо-професійної програми</p>	<p><i>Науково-методичне забезпечення Програми</i> включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стандарти професійної та вищої освіти; - навчальні плани; - робочі навчальні плани; - робочі навчальні програми з усіх модулів (тем, спецкурсів); - цифрові навчально-методичні комплекси; - друковані та електронні джерела з проблематики професійно-педагогічної діяльності ЗПО; - матеріали інтерактивних лекцій, семінарських занять; - списки рекомендованих джерел; - індивідуальні завдання для самостійної роботи слухачів; - завдання для самоконтролю; - методичні матеріали з питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання випускних робіт; - інші науково-методичні матеріали, які визначає кафедра та науково-педагогічні працівники тощо. <p><i>Зокрема, дистанційного навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-цифрових технологій дистанційного навчання; - електронні навчальні курси за тематикою навчальних модулів; - критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання; - змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану. <p><i>Веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо; - документи планування освітнього процесу

	<p>(навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);</p> <ul style="list-style-type: none"> - відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо; - мультимедійні лекційні матеріали; - термінологічні словники; - практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання; - віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання; - віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання; - пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем; - ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання; - електронні бібліотеки чи посилання на них; - інші ресурси навчального призначення.
<p>3.4.15 Документ, що видається за результатами навчання на курсах підвищення кваліфікації</p>	<p>Видається за результатами ПК. Технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку визначено Інститутом. Документ містить:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повне найменування суб'єкта; • тему (напряму, найменування), обсяг у годинах та/або кредитах ЄКТС; • ПІБ особи, яка підвищила кваліфікацію; • опис досягнутих результатів навчання; • дату видачі та обліковий запис документа; • найменування посади, прізвище, ініціали особи, яка підписала документ від імені Інституту.

IV. НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У МІЖКУРСОВИЙ ПЕРІОД

<p>4.1 Продовження навчання</p>	<p>Програма передбачає можливість подальшого розширення та поглиблення професійних знань, умінь, навичок у системі неформальної та інформальної освіти. Співпраця в міжкурсовий період зумовлюється можливістю укладання Угоди (договору, меморандуму) про співпрацю між Білоцерківським інститутом неперервної професійної освіти і суб'єктом підвищення кваліфікації та надання подальшої підтримки / супроводу засобами консультацій, супервізії, модерації, коучингу, проведенням спільних заходів, можливості участі у наукових (науково-методичних) заходах, що організовуються планово і позапланово Інститутом.</p>
<p>4.2 Науково-методичний супровід професійного розвитку фахівців у міжкурсовий період</p>	<p>Форми науково-методичного супроводу в міжкурсовий період визначаються Угодами (договорами, меморандумами) про співпрацю між Білоцерківським інститутом неперервної професійної освіти і замовником/замовниками освітніх послуг та надання подальшої підтримки / супроводу шляхом консультацій, проведенням спільних заходів, можливості участі у наукових (методичних, науково-методичних) заходах, що організовуються Інститутом.</p> <p>Напрямами науково-методичного супроводу професійного розвитку фахівців в їх різноманітності й варіативності, адресній спрямованості є такі:</p> <p>Дорадницький напрям науково-методичного супроводу – це надання кваліфікованої поради, допомоги, роз'яснення, інформаційної підтримки щодо вирішення професійних завдань, подолання професійних утруднень тощо. Консультативні послуги надаються замовникам (споживачам) у вигляді інформаційного, науково-методичного продукту:</p> <ul style="list-style-type: none"> • консультування слухачів в питаннях соціально-педагогічного супроводу, формування життєстійкості та медіаімунітету здобувачів освіти; атестації (сертифікації) та підвищення кваліфікації; узагальнення, поширення і трансляції соціально-педагогічного досвіду, кращих практик професійної

ревіталізації; виявлення професійних труднощів, конкретизація перспективних аспектів у професійно-педагогічній діяльності, внесення позитивних змін;

- **консультування** щодо формування корпоративної культури колективу здобувачів освіти.

Коучинговий (від англ. *coaching* – наставляти, тренувати, надихати) **напряму науково-методичного супроводу** забезпечує висококваліфіковані індивідуальні тренування слухачів для досягнення значущих для них професійної мети, завдань, підвищення ефективності планування за індивідуальною освітньою траєкторією на всіх етапах міжкурсового періоду, мобілізації внутрішнього потенціалу, розвитку необхідних професійних здібностей і навичок, освоєння передових стратегій, технологій для отримання найвищого професійно значущого результату.

Професійно-кваліфікаційний напряму науково-методичного супроводу передбачає надання слухачам адресної допомоги, методичних рекомендацій щодо безперервного професійного розвитку на всіх етапах міжкурсового періоду, підвищення професійної кваліфікації, розвитку ключових, загальних і фахових компетентностей для якісного виконання функціональних обов'язків.

Предметно-методичний напряму науково-методичного супроводу спрямований на надання слухачам адресної допомоги в організації соціально-педагогічного супроводу та формування життєстійкості учасників освітнього процесу в ЗПО. Напряму передбачає:

- по-перше, **оновлення теоретичного, технологічного й методичного складників професійно-педагогічної діяльності** соціальних педагогів ЗПО, що включає ознайомлення зі структурою, типологіями і методичними варіантами сучасних форм соціально-педагогічної підтримки та професійної ревіталізації; впровадження технологій проведення інтерактивних тренінгів, воркшопів із розвитку резильєнтності, новаторських методик та прийомів оптимізації соціально-педагогічної роботи з урахуванням психологічних, соціальних та ресурсних потреб здобувачів професійної освіти в умовах воєнного стану;

- по-друге, – **процес концептуалізації новітніх**

соціально-педагогічних стратегій практичного трансформування в професійну діяльність результатів наукових психолого-педагогічних досліджень; науковий пошук, розробку та експериментальну перевірку ефективності моделей безпечного освітнього середовища та професійної ревіталізації; пошук шляхів удосконалення і модернізації програм соціально-педагогічного супроводу, методик та інструментів формування життєстійкості, використання їх у нових цілях і умовах, зокрема в умовах цифровізації, інформаційних атак та воєнного стану;

• по-третє, – **створення, апробацію, упровадження й поширення в освітній практиці авторського соціально-педагогічного продукту**, зокрема концепцій, теорій, систем, моделей, принципів, методів, прийомів, персонал-технологій, авторської методики; вироблення індивідуально-творчого стилю та авторської системи соціально-педагогічного супроводу й формування життєстійкості учасників освітнього процесу

Експертний напрям науково-методичного супроводу спрямовано на експертизу й апробацію методичного забезпечення соціально-педагогічної підтримки та формування життєстійкості, зокрема практико-орієнтованих посібників, методичних матеріалів, авторських соціально-педагогічних програм тощо, а також якості й продуктивності розробленого впродовж міжкурсового періоду методичного продукту (професійних проєктів, кейсів ревіталізації, цифрових портфоліо та ін.)

Маркетинговий напрям науково-методичного супроводу передбачає вивчення і задоволення освітніх запитів та потреб соціальних педагогів щодо якості надання освітніх послуг, результативності фахової діяльності, науково-методичного забезпечення професійного розвитку, формування життєстійкості та професійної ревіталізації шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти.

Інформаційно-комунікаційний напрям науково-методичного супроводу забезпечує інформаційну підтримку професійного розвитку соціальних педагогів ЗПО шляхом створення єдиної інформаційно-технологічної системи, включаючи освітні сайти, навчальні портали, інформаційні бази

даних, електронні каталоги та персональні вебресурси. Напрямок орієнтований на формування медіаімунітету, цифрову безпеку та забезпечення оперативного доступу до кейсів професійної ревіталізації, методик формування життєстійкості та алгоритмів захисту освітнього середовища від інформаційних атак.

Моніторинговий напрям (від лат. monitor – попереджувальний, той, що попереду; англ. monitoring – контроль, відстеження) включає комплекс процедур спостереження (збір, обробка, зберігання і поширення інформації), поточного оцінювання важливих перетворень в освітній системі, а також спрямування цих перетворень на досягнення визначених параметрів професійного розвитку соціальних педагогів ЗПО. Напрямок орієнтований на виявлення тенденцій і закономірностей, чинників (зовнішніх і внутрішніх), що впливають на психосоціальну стійкість, та відстеження професійної акмединаміки й ресурсного стану фахівця впродовж усіх етапів міжкурсового періоду.

Психолого-мотиваційний напрям передбачає психолого-андрагогічну діагностику слухачів на засадах соціоніки і кваліметрії, що вміщує комплекс моніторингових і корекційно-рефлексивних процедур, засобів і методів, прийомів і правил. Це дозволяє відстежувати динаміку професійного розвитку фахівців, рівні сформованості соціально-педагогічної майстерності, особистісні якості і мотиваційно-ціннісні настанови. За допомогою діагностичних процедур відбувається актуалізація професійно значущих характеристик слухача, особливостей його інтелектуальної саморегуляції, здатності до психосоціальної підтримки та формування життєстійкості здобувачів; визначаються чинники, які сприяють або перешкоджають професійній ревіталізації та збереженню ментального здоров'я фахівця.

V. СТИЛЬ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

5.1. Підходи до викладання і навчання

Освітній процес на курсах підвищення кваліфікації відбувається на основі андрагогічних принципів, випереджувального підходу, людиноцентрованого навчання, самонавчання, проблемно-орієнтованого навчання, навчання через практику, а також шляхом упровадження інноваційних технологій навчання, модернізації змісту професійного навчання, залучення соціальних партнерів.

5.2. Система оцінювання

Випускна робота – результат практичної діяльності слухачів курсів підвищення кваліфікації.

Випускна робота може бути виконана, оформлена та представлена в таких формах:

- опис власного практичного досвіду з теоретичним обґрунтуванням щодо соціально-педагогічного супроводу, професійної ревіталізації та формування життєстійкості в умовах ЗПО;

- практична авторська розробка соціально-педагогічного заходу, воркшопу або тренінгу з розвитку резильєнтності та медіаімунітету учасників освітнього процесу;

- соціально-педагогічний проєкт (кейс, модель, технологія), спрямований на розв'язання актуальних проблем соціалізації, цифрової безпеки або відновлення ресурсного стану фахівців та здобувачів освіти.

Можуть бути зараховані, як випускна робота, друковані роботи, а саме: стаття (тези/матеріали конференцій), методичні рекомендації (вказівки), посібник, тощо, якщо вони були підготовлені впродовж навчання на курсах підвищення кваліфікації і/або схвалені вченою радою Інституту.

Випускна робота виконується слухачами самостійно, рецензується та публічно ними захищається.

Вимоги до структури, змісту, рівня, порядку виконання та оформлення випускної роботи визначаються окремим положенням, затвердженим в установленому порядку.

Випускові кафедри розробляють і щорічно оновлюють переліки рекомендованих тем випускних робіт для кожної категорії слухачів.

Рішеннями директора, ученої ради Інституту можуть проводитися конкурси випускних робіт слухачів. Організація, періодичність та інші питання щодо їхнього проведення визначаються спеціальним положенням.

Самостійна робота організовується кураторами-тьюторами й контролюється завідувачами кафедр. Безпосереднє керування самостійною роботою слухачів здійснює куратор-тьютор навчальної групи.

Шкала оцінювання випускної роботи слухачів курсів підвищення кваліфікації визначається за допомогою трьох шкал: шкалою Європейської кредитно-накопичувальної системи (ECTS), національною шкалою та адаптованою шкалою Інституту (див. таблиця 5.2.1)

Таблиця 5.2.1

Шкала оцінювання випускної роботи слухачів курсів підвищення кваліфікації у БІНПО

За шкалою ECTS	За національною шкалою	Кількість балів
A	Відмінно	90–100
B	Добре	82–89
C		74–81
D	Задовільно	65–74
E		60–63
FX	Незадовільно	35–59

5.3 Контрольні заходи. Види контролю

Контрольні заходи	<p>Обов'язкова форма організації освітнього процесу, їх основою є педагогічний контроль (далі – контроль), суть якого полягає в одержанні інформації щодо результатів освітньої діяльності слухачів.</p> <p>Слухачі курсів підвищення кваліфікації за бажанням можуть встановити рівень розвитку сукупності або окремих професійних компетентностей та оцінити на таких засадах результативність освітнього процесу. Відповідні матеріали розробляються та затверджуються кафедрами і надаються слухачам науково-педагогічними працівниками Інституту.</p>
Поточний контроль	<p>Проводиться у вигляді тестування (у сукупності – не більше 20 запитань) з оцінкою «зараховано» або «не зараховано» (за умови 70% правильно обраних відповідей зі 100% можливих).</p>
Підсумковий контроль	<p>Проводиться з метою визначення успішності підвищення кваліфікації слухачів у вигляді захисту випускної роботи. Для слухачів підвищення кваліфікації, які навчаються заочною формою навчання цей контроль здійснюється у формі заліку з оцінкою «зараховано» або «не зараховано».</p>

Слухачам, за результатами проходження підвищення кваліфікації, видається документ про підвищення кваліфікації: свідоцтво.

VI. ПРОФІЛІ БАЗОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ, ЯКІ РОЗВИВАЮТЬСЯ НА КУРСАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Профілі базових компетентностей соціальних педагогів ЗПО передбачають вичерпний опис основних індивідуально-особистісних та професійно-діяльнісних якостей, здібностей, властивостей, необхідних сучасному соціальному педагогу ЗПО для успішного виконання стратегічної мети забезпечення життєстійкості (резильєнтності) учасників освітнього процесу, професійної ревіталізації та модернізації системи професійної освіти відповідно до актуальних соціокультурних, цифрових та безпекових викликів.

За основу використовується опис відповідного кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.

Основними напрямками підвищення кваліфікації є:

- формування у слухачів спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту» (читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми);
- розвиток ключових компетентностей, адаптованих до професійного профілю соціального педагога ЗПО:
 - грамотність (Literacy competence) та мовна компетентність (Languages competence) у контексті професійної комунікації та соціальної медіації;
 - математична компетентність та компетентність у науках, технологіях та інженерії через призму аналізу соціальних даних та моніторингу добробуту;
 - цифрова компетентність (Digital competence): безпека в цифровому середовищі, протидія ІПСО та формування медіаіміунітету;
 - особиста, соціальна і навчальна компетентність (Personal, social and learning competence): здатність до професійної ревіталізації, саморегуляції та безперервного навчання;
 - громадянська компетентність (Civil competence): утвердження демократичних цінностей та соціальна інтеграція вразливих груп;
 - підприємницька компетентність (Entrepreneurship competence): здатність до розробки та реалізації соціальних проєктів;
 - компетентність культурної обізнаності та самовираження (Cultural awareness and expression competence);
- розвиток спеціальних (фахових) та загальнопрофесійних компетентностей: психосоціальна підтримка, формування життєстійкості

(резильєнтності), інклюзивна та безпеково-профілактична діяльність, здатність працювати в мультидисциплінарній команді супроводу.

6.1 Ключові компетентності

Ключові компетентності визначено в «Рекомендаціях Європейського Парламенту та Ради Європи» (від 18 грудня 2006 р.) «Про освітні компетенції для навчання протягом життя» (так звані Європейські еталонні рамки), у Концепції «Нова українська школа» та розширені, простежені у взаємозв'язку з уміннями та результатами навчання в Законі України «Про освіту»: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість і фінансова грамотність; інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Ключові компетентності необхідні для підвищення особистого потенціалу і розвитку, розширення можливостей працевлаштування, соціальної

інтеграції та активного громадянства, розвиваються в процесі навчання протягом усього життя, починаючи з раннього дитинства шляхом формального, неформального та інформального навчання. Усі ключові компетентності сприяють успішному життю в суспільстві. Такі навички, як критичне мислення, аналітичне мислення, вирішення проблем, творчість, робота в команді, уміння спілкування і проводити переговори, прийняття рішень, саморегуляція, стійкість, емпатія, участь, повага до різноманітності, враховуються в усіх ключових компетентностях.

<p>1. Інтегральна компетентність соціального педагога професійної освіти</p>	<p>узагальнена здатність соціального педагога виконувати свої професійні функції на основі поєднання знань, умінь, навичок, цінностей та особистісних якостей. Вона відображає рівень його готовності забезпечувати соціально-педагогічний супровід та підтримку, створювати безпечне, комфортне та інклюзивне освітнє середовище, сприяти соціалізації, розвитку та формуванню життестійкості (резильєнтності) здобувачів освіти; здатність вирішувати складні психолого-педагогічні проблеми у сфері соціального захисту, медіації та професійної ревіталізації учасників освітнього процесу.</p>	
<p>2. Ключові компетентності</p>	<p>Вільне володіння державною мовою</p>	<p>здатність дотримуватися мовного етикету та принципів ненасильницького спілкування у взаємодії зі здобувачами освіти, їхніми батьками та колегами. Використання мовленнєвих засобів для створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, формування національної самоідентичності та соціальної згуртованості. Дотримання норм академічної доброчесності та професійної етики в усній і письмовій комунікації. Постійне збагачення фахового тезауруса (зокрема з питань резильєнтності, медіації, кібербезпеки та медіаграмотності). Вміння лаконічно, аргументовано та зрозуміло формулювати думки під час розроблення освітніх проєктів. Здатність інтерпретувати складні соціальні поняття, факти та дані, адаптуючи їх відповідно до вікових особливостей аудиторії.</p>

	<p><i>Інформаційно-комунікаційна компетентність</i></p>	<p>впевнене, критичне і відповідальне використання інформаційно-цифрових технологій для реалізації завдань соціально-педагогічного супроводу, професійної ревіталізації та захисту освітнього середовища. Використання технологій для фахової співпраці в мультидисциплінарній команді та безперервного професійного розвитку</p> <p>Ефективний пошук, верифікація та критичне оцінювання джерел інформації. Створення авторських цифрових ресурсів (кейсів, проєктів) із дотриманням принципів академічної доброчесності.</p> <p>Впровадження цифрових стратегій для моніторингу соціалізації та психосоціального благополуччя здобувачів освіти.</p> <p>Організація безпечного, здоров'язберігаючого та інклюзивного віртуального простору. Здатність до системного управління ризиками: захист персональних даних, превенція кібербулінгу, шахрайства, дезінформації та ворожих ІПСО. Формування навичок кібергігієни як складової професійної етики.</p>
	<p><i>Громадянські та соціальні компетентності</i></p>	<p>здатність усвідомлювати власні внутрішні стани, ефективно управляти часом та особистими ресурсами, справлятися зі стресом і розчаруванням, вміння конструктивно спілкуватися, виражати свої та сприймати чужі думки, виявляти емпатію та толерантність. Розуміння соціальних кодів поведінки та правил ненасильницького спілкування, здатність особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі, гуманізму та працелюбства. Підтримка інклюзії та різноманіття, здатність розуміти соціально-економічні особливості суспільства, долати упередження та формувати повагу до гідності кожної особистості.</p>

		<p>Базування своєї діяльності на концепціях демократії, справедливості, рівності та захисту прав людини, здатність формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися законів України та захищати суверенітет держави. Здатність безкомпромісно захищати здобувачів освіти від будь-яких форм фізичного та психологічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою. Сприяння розвитку соціальної активності здобувачів, забезпечення умов для реального студентського самоврядування. Виховання поваги до державної мови, державних символів, історико-культурного надбання України та навколишнього середовища. Формування у здобувачів освіти відповідальності за громаду та медіаіммунітету проти ворожих пропагандистських впливів.</p>
--	--	--

6.2 Загальні компетентності

<p>Загальні компетентності</p>	<p>Нормативно-правова компетентність</p>	<p>здатність соціального педагога інтегрувати здобувача освіти в правовий та суспільний простір держави, забезпечуючи захист його прав та інтересів у межах освітнього середовища.</p> <p>Нормативно-правова обізнаність: глибоке знання та практичне застосування законодавства України про освіту, нормативних актів щодо захисту прав дитини, соціального захисту та міжнародних стандартів прав людини.</p> <p>Правовий супровід та медіація: формування у здобувачів правової культури, свідомого ставлення до прав та обов'язків; профілактика правопорушень та розвиток навичок</p>
---------------------------------------	---	--

		конструктивного вирішення конфліктів у правовому полі на засадах відновного правосуддя.
	Етична та культурна компетентність	спрямована на створення гуманістичного мікроклімату, де цінується гідність особистості, міжкультурний діалог та психосоціальне благополуччя. Деонтологічна культура: бездоганне дотримання норм професійної етики соціального педагога та академічної доброчесності. Здатність виступати етичним лідером та моделлю резильєнтної поведінки у взаємодії зі здобувачами. Інклюзивна та інтеркультурна чутливість: виховання поваги до різноманітності (гендерної, етнічної, релігійної). Здатність запобігати будь-яким формам дискримінації, булінгу, ксенофобії та інформаційного цькування в учнівському середовищі. Соціокультурна фасилітація: впровадження культурних цінностей та традицій як ресурсу для соціалізації та професійної ревіталізації.
	Інноваційна компетентність та підприємливість	відображає здатність соціального педагога до стратегічного менеджменту соціальних процесів та стимулювання проактивної позиції здобувачів. Соціальний менеджмент: ефективна координація соціально-педагогічної діяльності, робота з органами самоврядування, здатність до оперативного прийняття рішень у кризових та нестандартних ситуаціях. Інноваційна проєктна активність: впровадження новітніх форм роботи (воркшопів, коучингу, проєктної діяльності) для вдосконалення соціального простору закладу. Соціально-підприємницьке мислення: мотивація здобувачів до самоорганізації, раціонального

		управління ресурсами (інформаційними, екологічними, фінансовими) та формування навичок життєзабезпечення та життєстійкості.
--	--	---

6.3 Загальнопрофесійні компетентності

<p>Загально професійні компетентності</p>	<p>Психолого-педагогічна та комунікативна компетентність</p>	<p>здатність ефективно взаємодіяти зі здобувачами освіти, їхніми батьками, колегами та адміністрацією. Володіння методами ненасильницького спілкування, активного слухання та здатність створювати атмосферу довіри й емоційної безпеки. Здатність будувати конструктивну взаємодію в системі «соціальний педагог – здобувач – батьки – адміністрація – громада».</p> <p>Соціальне партнерство: будівництво суб'єкт-суб'єктних відносин, де фахівець виступає фасилітатором соціалізації та розвитку здобувачів.</p> <p>Медіація конфліктів: володіння техніками ненасильницького спілкування та здатність конструктивно розв'язувати соціальні суперечки в середовищі учасників освітнього процесу.</p> <p>Психосоціальна підтримка: створення атмосфери емоційної безпеки, довіри та життєстійкості для підлітків (зокрема ВПО та тих, хто проживає в гуртожитку).</p>
	<p>Інклюзивна та здоров'язберезувальна компетентність</p>	<p>готовність фахівця до роботи в інклюзивному середовищі, забезпечення прав здобувачів з особливими освітніми потребами (ООП) на засадах рівності та універсального дизайну. Сприяння формуванню культури</p>

		<p>безпеки та збереженню фізичного й психологічного здоров'язабезпечення прав кожного здобувача професійної освіти на безпечне середовище, психосоціальне благополуччя та розвиток культури здоров'я.</p> <p>Безбар'єрність та інклюзія: адаптація освітнього простору для осіб з ООП та створення умов для їх повної соціалізації.</p> <p>Культура безпеки: навчання алгоритмам дій у надзвичайних ситуаціях та навичкам психологічної самодопомоги.</p> <p>Ресурсний менеджмент: формування стійких звичок здорового способу життя та професійної ревіталізації (збереження власного здоров'я та здоров'я здобувачів професійної освіти).</p>
	Проектувальна та прогностична компетентність	<p>визначає здатність моделювати траєкторію соціально-педагогічного супроводу та передбачати соціальні наслідки дій.</p> <p>Базовий рівень: робота згідно з річним планом, дотримання регламентів.</p> <p>Практичний рівень: самостійне конструювання планів супроводу, адаптованих під специфіку групи (вік, професійний профіль).</p> <p>Інноваційний рівень: розробка авторських проєктів довгострокового розвитку соціально-педагогічної системи закладу та прогноз соціально-психологічного клімату.</p>
	Організаційно-управлінська компетентність	<p>здатність координувати соціальну діяльність здобувачів та фахову взаємодію в межах ЗПО.</p>

		<p>Координація самоврядування: ефективна організація роботи студентської ради, залучення здобувачів освіти до підготовки спільних соціально значущих проєктів.</p> <p>Менеджмент соціального середовища: діяльність у ролі менеджера-модератора, що створює систему саморегуляції колективу, здатну самостійно вирішувати внутрішні конфлікти (медіація) та організовувати ресурсне наповнення соціального простору закладу.</p> <p>Адміністрування соціального супроводу: верифікація даних, ведення фахової документації та координація взаємодії з зовнішніми соціальними партнерами для забезпечення благополуччя здобувачів.</p>
	<p>Партнерська та мережева компетентність</p>	<p>готовність до відповідальної та ініціативної взаємодії в системі «соціальний педагог – батьки – педагогічний колектив – соціальні служби».</p> <p>Інтеграція професійних якостей для прогнозування та планування соціально-педагогічної підтримки на засадах взаємоповаги та мережевої співпраці з партнерами.</p>
	<p>Навчання впродовж життя (акме-розвиток)</p>	<p>здатність до постійного підвищення освітнього рівня, самоактуалізації та повної реалізації фахового потенціалу в динамічних соціальних умовах.</p> <p>Інноваційний пошук: прагнення до засвоєння нових знань у сферах психосоціальної підтримки, медіації конфліктів та інклюзивних практик;</p> <p>Цифрова та інформаційна</p>

		<p>етика: оволодіння інструментами цифрової безпеки та формування медіаіммунітету (як свого, так і здобувачів);</p> <p>Ресурсна саморегуляція: опанування технік професійної ревіталізації для запобігання емоційному вигоранню та збереження високої працездатності;</p> <p>Адаптивність: потреба у безперервному саморозвитку для швидкого реагування на зміну законодавства та появу нових соціальних викликів (робота з ветеранами, ВПО, подолання наслідків травми).</p>
--	--	--

6.4 Спеціальні (фахові, предметні, посадові) компетентності

Спеціальні (фахові, предметні, посадові) компетентності	Діагностично-аналітична компетентність	здатність до системного виконання моніторингової діяльності: проведення соціально-педагогічної діагностики, виявлення соціальних ризиків та здобувачів освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах. Уміння розробляти діагностичний інструментарій та інтерпретувати соціальну інформацію, здатність планувати та організовувати соціально-педагогічний супровід здобувачів, власну професійну діяльність в умовах реформ і соціальних трансформацій; вибирати оптимальні прийоми, методи та форми соціально-педагогічної роботи; застосувати інноваційні технології на основі володіння методами створення сприятливих умов для соціалізації та особистісного розвитку учнівської молоді.
	Профілактично-превентивна	здатність до проектування безпечного освітнього середовища,

	<p>компетентність</p>	<p>здійснення системної профілактики девіантної поведінки, протидія булінгу (цькуванню), кібербулінгу та дискримінації. Навчання здобувачів алгоритмам захисту від інформаційних загроз (медіаімунітет) здатність соціального педагога до моделювання та моніторингу безпечного (фізичного та цифрового) освітнього середовища на основі аналізу потреб і ризиків учасників освітнього процесу.</p> <p>Превенція соціально-психологічних ризиків: здійснення системної профілактики девіантної та адиктивної поведінки, протидія булінгу (цькуванню), кібербулінгу та запобігання всім формам дискримінації.</p> <p>Інформаційна безпека та медіаімунітет: формування у здобувачів освіти здатності розпізнавати маніпуляції, фейки та ПІСО; навчання алгоритмам захисту персональних даних та цифрової репутації в умовах сучасних інформаційних загроз.</p> <p>Кризова стійкість (резильєнтність): здатність впроваджувати інноваційні технології психосоціальної підтримки та навчання здобувачів алгоритмам саморегуляції в екстремальних умовах (повітряні тривоги, кризові стани).</p> <p>Модернізація соціального простору: творча реалізація теоретичного досвіду через залучення сучасних соціально-педагогічних технологій (тренінгів, воркшопів, проєктів) для створення інклюзивного та безпечного середовища закладу професійної освіти.</p>
--	------------------------------	---

	<p>Компетентність із соціально-педагогічного супроводу</p>	<p>здатність до організації комплексного соціального супроводу вразливих категорій (зокрема ВПО, осіб з ООП, постраждалих від насильства) для їхньої успішної соціальної адаптації. Надання кризової допомоги та підтримка стійкості (резильєнтності) в екстремальних умовах (повітряні тривоги, кризові стани). Здатність забезпечувати позитивний мікроклімат та психосоціальну стійкість учасників освітнього процесу, оптимальні соціально-психологічні умови функціонування учнівського колективу, налагоджувати міжособистісні відносини (взаємодія, відображення соціальних оцінок, регуляція поведінки тощо) та володіти методами соціально-педагогічного супроводу на засадах толерантності й ненасильницького спілкування.</p>
	<p>Конфліктологічна та медіаційна компетентність</p>	<p>здатність виступати професійним медіатором у порушених комунікаційних зв'язках. Передбачення та конструктивне розв'язання соціальних суперечок у середовищі ЗПО на засадах відновного правосуддя, здатність до професійної ревіталізації, відновлення енергопотенціалу та позитивного сприйняття діяльності, здатність особистості передбачати конфліктні ситуації, медіація конфліктів на засадах толерантності, ненасильницького спілкування, методів формування резильєнтної спільноти в закладі освіти.</p>
	<p>Компетентність міжвідомчого соціального партнерства</p>	<p>готовність до відповідальної мережевої взаємодії з соціальними службами, правоохоронними органами (ювенальною поліцією) та службами у справах дітей для представлення та захисту інтересів</p>

		здобувача освіти
	Фахова (спеціальна) компетентність	здійснення професійної діяльності згідно з державними стандартами соціальної педагогіки та актуальними викликами цифровізації освітнього простору. Організація соціального супроводу вразливих категорій: надання комплексної допомоги здобувачам (зокрема ВПО, особам з ООП, постраждалим від насильства) для їхньої успішної адаптації та інтеграції. Соціально-репутаційний захист та медіаіміунітет: здатність соціального педагога здійснювати супровід лідерів учнівського самоврядування та адміністрації у питаннях захисту від інформаційних атак, кібербулінгу та дискредитації, що є основою соціально-психологічного благополуччя закладу. Упровадження авторських соціальних проєктів: розробка та реалізація ініціатив, спрямованих на розвиток громади закладу, волонтерство та формування життєстійкості.
	Моніторингово-корекційна компетентність	здатність до системного виконання моніторингової та аналітичної діяльності на основі інтеграції теоретичних знань, практичного досвіду та ціннісних орієнтирів для забезпечення якості соціально-педагогічного супроводу. Діяльнісно-технологічний компонент: планування та проведення моніторингових досліджень соціального благополуччя здобувачів освіти; самостійна розробка та адаптація діагностичного інструментарію (анкети, тести, карти спостережень);

	<p>уміння аналізувати та інтерпретувати складну соціальну інформацію в текстовій, табличній та графічній формах.</p> <p>Корекційно-управлінський компонент:</p> <p>визначення та впровадження корекційних заходів за результатами моніторингу; професійне ведення облікової, звітної та методичної документації соціального педагога згідно з нормативними вимогами; використання результатів досліджень для прийняття обґрунтованих рішень щодо індивідуальних траєкторій підтримки здобувачів.</p> <p>Особистісно-рефлексивний компонент:</p> <p>розуміння ролі моніторингу як інструменту забезпечення якості професійної діяльності; усвідомлення етичних аспектів збору та зберігання персональних даних; прагнення до вдосконалення навичок соціального прогнозування та кваліметричного оцінювання результатів роботи.</p>
--	---

VII ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

МОДУЛЬ 1. ДІАГНОСТИЧНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ЗПО

РН 1.1. Знати нормативно-правові засади діяльності соціального педагога у сфері освіти та соціального захисту та застосовувати їх у професійній діяльності.

РН 1.2. Розуміти теоретико-методологічні основи соціально-педагогічної діяльності та сучасні підходи до її реалізації в ЗПО.

РН 1.3. Планувати та організовувати соціально-педагогічну діяльність, вести відповідну документацію та звітність.

РН 1.4. Застосовувати методи соціально-педагогічної діагностики для вивчення особистості здобувача освіти та освітнього середовища.

РН 1.5. Використовувати цифрові інструменти для збору, аналізу та моніторингу соціально-педагогічної інформації.

РН 1.6. Виявляти та оцінювати соціальні ризики здобувачів освіти, прогнозувати можливі наслідки та визначати потреби у підтримці.

МОДУЛЬ 2. ПРОФІЛАКТИЧНО-ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

РН 2.1. Організовувати та здійснювати профілактику булінгу, насильства та дискримінації в освітньому середовищі.

РН 2.2. Реалізовувати програми профілактики залежностей та формування здорового способу життя здобувачів освіти.

РН 2.3. Застосовувати технології профілактичної та корекційної соціально-педагогічної роботи.

РН 2.4. Організовувати національно-патріотичне виховання здобувачів освіти з урахуванням сучасних викликів.

РН 2.5. Формувати медіаграмотність та навички безпечної поведінки в інформаційному середовищі.

РН 2.6. Сприяти розвитку фінансової грамотності здобувачів освіти та їх соціальної компетентності.

МОДУЛЬ 3. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА

РН 3.1. Організувати інклюзивне освітнє середовище та застосовувати технології роботи зі здобувачами освіти з різними освітніми потребами.

РН 3.2. Здійснювати психологічний супровід педагогічних працівників та сприяти профілактиці професійного вигорання.

РН 3.3. Надавати психологічну підтримку учасникам освітнього процесу, використовуючи сучасні методи консультування та допомоги.

РН 3.4. Формувати безбар'єрне, безпечне та інклюзивне освітнє середовище в ЗПО.

РН 3.5. Здійснювати соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти в умовах кризових ситуацій та воєнного стану.

РН 3.6. Використовувати інноваційні підходи та управлінські технології у професійній діяльності.

МОДУЛЬ 4. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА ТА ПРОЄКТУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

РН 4.1. Дотримуватися принципів академічної доброчесності у професійній діяльності та формувати відповідну культуру в освітньому середовищі.

РН 4.2. Розробляти та реалізовувати соціально-педагогічні програми і проекти.

РН 4.3. Здійснювати моніторинг та оцінювання ефективності соціально-педагогічної діяльності.

РН 4.4. Забезпечувати належне ведення документації та підготовку аналітичної звітності.

МОДУЛЬ 5. ПРОФЕСІЙНА ВЗАЄМОДІЯ І МІЖВІДОМЧЕ СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО

РН 5.1. Здійснювати ефективну фахову комунікацію відповідно до професійних стандартів та етичних норм.

РН 5.2. Використовувати сучасні комунікативні стратегії для професійного розвитку та взаємодії з учасниками освітнього процесу.

РН 5.3. Застосовувати методи саморегуляції, профілактики та подолання професійного вигорання.

VIII ЗМІСТ І НАВЧАЛЬНІ СКЛАДНИКИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

8.1 Навчальні модулі освітньо-професійної програми

Модуль 1. ДІАГНОСТИЧНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ЗПО

Мета модуля: поглиблення знань та формування професійних умінь соціальних педагогів закладів професійної освіти щодо здійснення діагностично-аналітичної діяльності; удосконалення компетентностей у сфері нормативно-правового забезпечення, теоретико-методологічних засад та організації соціально-педагогічної роботи; систематизація знань про сучасні методи соціально-педагогічної діагностики, моніторингу та оцінювання соціальних ризиків здобувачів освіти; розвиток умінь використання цифрових інструментів для збору, аналізу та інтерпретації соціально значущої інформації; формування готовності до виявлення проблем, прогнозування їх розвитку та прийняття обґрунтованих професійних рішень у діяльності соціального педагога в ЗПО з урахуванням сучасних освітніх викликів і умов воєнного стану.

Зміст модуля:

Теоретико-методологічні засади та сучасні підходи до соціально-педагогічної діяльності в ЗПО. Сутність, мета та завдання соціально-педагогічної діяльності у закладах професійної освіти. Основні категорії, принципи та функції соціальної педагогіки. Теоретичні підходи до соціалізації особистості здобувача освіти та формування його соціальної компетентності. Методологічні основи організації соціально-педагогічної діяльності, системний, особистісно орієнтований, діяльнісний та компетентнісний підходи. Сучасні концепції та моделі соціально-педагогічної роботи в освітньому середовищі. Технології соціально-педагогічного супроводу здобувачів освіти, профілактики соціальних ризиків та підтримки вразливих категорій. Інноваційні підходи до організації соціально-педагогічної діяльності, використання інтерактивних, цифрових та проектних технологій. Партнерська взаємодія соціального педагога з учасниками освітнього процесу, батьками та соціальними інституціями. Етичні засади професійної діяльності соціального педагога. Особливості здійснення соціально-педагогічної діяльності в умовах воєнного стану. Формування професійної рефлексії та готовності до

безперервного професійного розвитку.

Організація, планування та документаційне забезпечення соціально-педагогічної діяльності в ЗПО. Сутність та основні напрями організації соціально-педагогічної діяльності у закладах професійної освіти. Нормативні вимоги до планування роботи соціального педагога. Види планів соціально-педагогічної діяльності (річний, перспективний, індивідуальний), їх структура та особливості розроблення. Алгоритми планування соціально-педагогічної роботи з урахуванням потреб здобувачів освіти та освітнього середовища. Документаційне забезпечення діяльності соціального педагога: перелік, вимоги до ведення та оформлення. Обліково-звітна документація, соціальні паспорти групи та закладу освіти, індивідуальні картки супроводу здобувачів освіти. Організація моніторингу та аналізу результатів соціально-педагогічної діяльності. Використання цифрових інструментів і хмарних сервісів для планування, обліку та збереження інформації. Дотримання вимог щодо захисту персональних даних та конфіденційності інформації. Особливості організації та документування соціально-педагогічної діяльності в умовах воєнного стану. Формування професійної відповідальності та готовності до ефективного управління соціально-педагогічною діяльністю.

Методи соціально-педагогічної діагностики здобувачів освіти. Сутність та завдання соціально-педагогічної діагностики в закладах професійної освіти. Основні підходи та принципи діагностичної діяльності соціального педагога. Види соціально-педагогічної діагностики та їх характеристика. Методи збору інформації: спостереження, анкетування, інтерв'ювання, тестування, аналіз документів. Використання психолого-педагогічних методик у діагностиці особистості здобувача освіти. Виявлення індивідуальних особливостей, потреб, інтересів та соціального статусу здобувачів освіти. Діагностика факторів ризику та виявлення здобувачів освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах. Етичні засади проведення діагностики та забезпечення конфіденційності отриманої інформації. Інтерпретація результатів діагностики та їх використання у плануванні соціально-педагогічного супроводу. Використання цифрових інструментів для проведення та обробки результатів діагностики. Особливості здійснення соціально-педагогічної діагностики в умовах воєнного стану. Формування професійної готовності до здійснення діагностичної діяльності в освітньому середовищі.

Цифрові інструменти соціально-педагогічної діагностики та моніторингу. Сутність та значення цифровізації соціально-педагогічної діяльності у закладах професійної освіти. Основні цифрові інструменти для проведення соціально-педагогічної діагностики: онлайн-анкети, тести, опитувальники, платформи збору та обробки даних. Використання хмарних

сервісів для зберігання, систематизації та аналізу інформації. Організація моніторингу соціального стану та благополуччя здобувачів освіти за допомогою цифрових ресурсів. Візуалізація результатів діагностики та моніторингу (діаграми, графіки, інформаційні панелі). Забезпечення захисту персональних даних, дотримання конфіденційності та етичних норм у цифровому середовищі. Використання цифрових інструментів для виявлення соціальних ризиків та планування соціально-педагогічного супроводу. Інтеграція цифрових технологій у щоденну професійну діяльність соціального педагога. Організація дистанційної діагностики та моніторингу в умовах змішаного навчання. Особливості застосування цифрових інструментів у роботі з вразливими категоріями здобувачів освіти. Формування цифрової компетентності соціального педагога та готовності до використання сучасних інформаційних технологій.

Виявлення та оцінювання соціальних ризиків здобувачів освіти. Сутність соціальних ризиків у освітньому середовищі та їх класифікація. Основні фактори ризику, що впливають на соціальний розвиток здобувачів освіти. Нормативно-правові та етичні засади виявлення соціальних ризиків. Методи і технології раннього виявлення здобувачів освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах. Оцінювання рівня соціального ризику та визначення потреб у соціально-педагогічному супроводі. Інструменти збору та аналізу інформації про соціальне становище здобувачів освіти. Взаємодія з педагогічним колективом, батьками та соціальними службами у процесі виявлення та оцінювання ризиків. Профілактика негативних соціальних явищ: булінгу, насильства, правопорушень, адиктивної поведінки. Розроблення індивідуальних планів соціально-педагогічного супроводу здобувачів освіти групи ризику. Моніторинг динаміки змін та оцінювання ефективності наданої підтримки. Особливості виявлення соціальних ризиків в умовах воєнного стану. Формування професійної готовності соціального педагога до роботи з різними категоріями здобувачів освіти.

Варіативний складник:

1. Сучасні підходи до планування та ведення документації соціального педагога в ЗПО.
2. Використання психодіагностичних методик у роботі соціального педагога.
3. Організація соціально-педагогічного дослідження в закладі професійної освіти.
4. Методи оцінювання соціальних ризиків та потреб здобувачів освіти в умовах воєнного стану.

Модуль 2. ПРОФІЛАКТИЧНО-ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Мета модуля: поглиблення знань та формування професійних умінь соціальних педагогів закладів професійної освіти щодо організації профілактично-превентивної діяльності в освітньому середовищі; удосконалення компетентностей у сфері попередження булінгу, насильства, дискримінації та інших негативних соціальних явищ; систематизація знань про сучасні технології профілактики залежностей, формування здорового способу життя, медіаграмотності та фінансової культури здобувачів освіти; розвиток умінь планування та реалізації профілактичних програм і заходів; формування готовності до створення безпечного, психологічно комфортного освітнього середовища та ефективної роботи в умовах сучасних викликів і воєнного стану.

Зміст модуля:

Запобігання булінгу, насильству та дискримінації в освітньому середовищі. Сутність булінгу, насильства та дискримінації, їх види, причини та наслідки для здобувачів освіти. Нормативно-правове забезпечення протидії булінгу та насильству в закладах освіти. Ознаки виявлення випадків булінгу, домашнього насильства та дискримінації. Роль соціального педагога у створенні безпечного освітнього середовища. Технології профілактики булінгу та насильства, формування ненасильницької поведінки. Організація роботи з учасниками освітнього процесу щодо попередження конфліктів. Алгоритми реагування на випадки булінгу, взаємодія з педагогами, батьками, службами у справах дітей. Формування культури толерантності, поваги до прав людини та недискримінаційної поведінки.

Профілактика залежностей та формування здорового способу життя. Сутність залежної поведінки, її види (алкогольна, наркотична, тютюнова, ігрова, інтернет-залежність тощо) та фактори ризику. Соціально-педагогічні підходи до профілактики залежностей серед здобувачів освіти. Формування здорового способу життя як основи профілактичної роботи. Методи та технології профілактики адиктивної поведінки. Розвиток життєвих навичок, відповідальної поведінки та стресостійкості. Організація інформаційно-просвітницької роботи. Взаємодія з медичними, соціальними службами та громадськими організаціями. Формування мотивації до здорового способу життя в умовах сучасних викликів.

Профілактика та корекційна робота соціального педагога. Сутність профілактичної та корекційної діяльності соціального педагога, її мета та завдання. Рівні профілактики (первинна, вторинна, третинна) та особливості їх

реалізації в ЗПО. Методи соціально-педагогічної профілактики та корекції поведінки здобувачів освіти. Робота з дітьми групи ризику та здобувачами освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах. Індивідуальні та групові форми роботи. Розроблення та реалізація корекційних програм. Технології соціально-педагогічного супроводу. Взаємодія з педагогами, психологами, батьками та соціальними службами. Оцінювання ефективності профілактичної та корекційної роботи.

Національно-патріотичне виховання здобувачів освіти в умовах сучасних викликів. Сутність національно-патріотичного виховання, його мета, принципи та завдання в системі професійної освіти. Нормативно-правове забезпечення національно-патріотичного виховання. Формування громадянської ідентичності, національної свідомості та ціннісних орієнтацій здобувачів освіти. Технології та форми організації національно-патріотичної роботи в ЗПО. Проведення виховних заходів, проєктів, акцій та пам'ятних днів. Виховання поваги до державних символів, історії та культури України. Роль соціального педагога у формуванні активної громадянської позиції. Особливості національно-патріотичного виховання в умовах воєнного стану.

Медіаграмотність та інформаційна безпека в освітньому середовищі.

Сутність медіаграмотності та інформаційної безпеки, їх значення в сучасному освітньому середовищі. Основні види інформаційних загроз (фейки, маніпуляції, кібербулінг, пропаганда). Методи критичного аналізу інформації та перевірки джерел. Формування навичок безпечної поведінки в цифровому середовищі. Роль соціального педагога у розвитку медіаграмотності здобувачів освіти. Організація інформаційно-просвітницької роботи. Захист персональних даних та цифрова гігієна. Формування відповідального ставлення до споживання та поширення інформації.

Основи фінансової грамотності здобувачів освіти. Сутність фінансової грамотності та її значення для соціалізації здобувачів освіти. Основи фінансового планування, бюджетування та заощадження. Рациональне використання фінансових ресурсів. Формування навичок відповідального споживання. Ознайомлення з фінансовими послугами, банківськими операціями та цифровими фінансами. Профілактика фінансових ризиків та шахрайства. Роль соціального педагога у формуванні фінансової культури здобувачів освіти.

Варіативний складник:

1. Сучасні підходи до профілактики булінгу та формування безпечного освітнього середовища в ЗПО.
2. Інтерактивні технології формування здорового способу життя та

профілактики залежностей серед здобувачів освіти.

3. Організація національно-патріотичних проєктів та виховних заходів у ЗПО.

4. Розвиток критичного мислення та медіаграмотності здобувачів освіти в умовах інформаційної війни.

5. Профілактика кібербулінгу та безпечна поведінка в цифровому середовищі.

6. Формування фінансової культури та підприємницького мислення здобувачів освіти.

Модуль 3. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА

Мета модуля: поглиблення знань та формування професійних умінь соціальних педагогів закладів професійної освіти щодо організації соціально-педагогічного супроводу здобувачів освіти та забезпечення інклюзивного освітнього середовища; удосконалення компетентностей у сфері психологічної підтримки учасників освітнього процесу та профілактики професійного вигорання педагогічних працівників; систематизація знань про сучасні підходи до інклюзивного навчання, безбар'єрності та створення безпечного освітнього простору; розвиток умінь здійснення супроводу здобувачів освіти в умовах кризових ситуацій, зокрема в умовах воєнного стану; формування готовності до впровадження інноваційних технологій підтримки, взаємодії та розвитку учасників освітнього процесу.

Зміст модуля:

Технологія інклюзивного навчання здобувачів освіти з різними нозологіями. Сутність інклюзивного навчання, його принципи, цілі та нормативно-правове забезпечення в системі професійної освіти. Характеристика різних нозологій (порушення слуху, зору, опорно-рухового апарату, інтелектуального розвитку, РАС тощо) та особливості організації освітнього процесу для таких здобувачів освіти. Принципи універсального дизайну в освіті та розумного пристосування. Технології інклюзивного навчання, диференціації та індивідуалізації освітнього процесу. Розроблення, реалізація та моніторинг індивідуальної програми розвитку. Командний підхід у супроводі здобувача освіти, взаємодія з асистентом педагога, психологом, медичними працівниками. Співпраця з батьками та інклюзивно-ресурсними центрами. Формування інклюзивної культури, толерантного та

підтримувального освітнього середовища.

Психологічний супровід професійної діяльності педагогічних працівників у ЗПО. Сутність психологічного супроводу професійної діяльності педагогів, його мета та завдання. Професійні ризики діяльності педагогічних працівників: стрес, емоційне вигорання, професійна деформація. Методи діагностики психоемоційного стану педагогів. Технології психологічної підтримки, саморегуляції та профілактики вигорання. Розвиток емоційного інтелекту, стресостійкості та психологічної компетентності. Організація консультативної, тренінгової та супервізійної роботи. Формування позитивного психологічного клімату в колективі. Особливості психологічної підтримки педагогів в умовах воєнного стану.

Психологічна підтримка учасників освітнього процесу. Сутність, принципи та види психологічної підтримки в освітньому середовищі. Форми та методи надання допомоги здобувачам освіти, педагогам і батькам. Психологічна профілактика тривожності, стресу, конфліктів, булінгу та насильства. Розвиток навичок емоційної саморегуляції, комунікації та подолання стресу. Організація індивідуального та групового консультування. Кризове консультування та алгоритми дій у складних життєвих ситуаціях. Підтримка психічного здоров'я учасників освітнього процесу. Створення психологічно безпечного освітнього середовища.

Формування безбар'єрного та безпечного освітнього середовища в ЗПО. Сутність безбар'єрності, інклюзивності та доступності в освітньому середовищі. Створення фізично, психологічно та соціально безпечного простору для здобувачів освіти. Забезпечення рівного доступу до освітніх ресурсів для різних категорій здобувачів освіти. Профілактика дискримінації, булінгу, насильства та інших негативних соціальних явищ. Організація системи безпеки в закладі освіти, включаючи дії в надзвичайних ситуаціях. Формування культури толерантності, поваги та інклюзії. Особливості забезпечення безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану.

Соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти в умовах кризових ситуацій. Сутність кризових ситуацій та їх вплив на психоемоційний стан здобувачів освіти. Види криз (соціальні, сімейні, військові, особистісні) та їх характеристика. Технології соціально-педагогічного супроводу в кризових умовах. Методи кризового втручання, психологічної підтримки та стабілізації стану здобувачів освіти. Виявлення здобувачів освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах. Розроблення індивідуальних програм підтримки. Взаємодія з соціальними службами, психологами, медичними установами. Профілактика негативних наслідків кризових ситуацій. Формування стійкості, адаптивності та життєвих компетентностей здобувачів

освіти в умовах воєнного стану.

Інноваційна діяльність керівника в умовах реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти. Сутність інноваційної діяльності в управлінні закладом професійної освіти. Роль керівника у впровадженні освітніх реформ, інноваційних технологій та стандартів освіти. Управління змінами та розвитком закладу освіти. Стратегічне та операційне планування. Використання сучасних управлінських технологій, цифрових інструментів та аналітики. Формування інноваційного освітнього середовища та підтримка педагогічних ініціатив. Організація внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Розвиток лідерських компетентностей керівника.

Варіативний складник:

1. Психолого-педагогічні особливості роботи зі здобувачами освіти з порушеннями інтелектуального розвитку.
2. Розроблення індивідуальної програми розвитку здобувача освіти з особливими освітніми потребами.
3. Формування безпечного та дружнього до дитини освітнього середовища.
4. Соціально-педагогічна робота з сім'ями здобувачів освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах.
5. Інноваційні управлінські практики та розвиток лідерства в закладах професійної освіти.
6. Організація міждисциплінарної взаємодії у супроводі здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.
7. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану.

Модуль 4. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА ТА ПРОЄКТУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

Мета модуля: поглиблення знань та формування професійних умінь соціальних педагогів закладів професійної освіти щодо організаційно-методичної та проєктувальної діяльності; удосконалення компетентностей у сфері дотримання принципів академічної доброчесності, розроблення та впровадження соціально-педагогічних програм і проєктів; систематизація знань про сучасні підходи до методичного забезпечення професійної діяльності; розвиток умінь планування, організації, моніторингу та оцінювання результатів соціально-педагогічної роботи; формування готовності до ефективного ведення документації, аналітичної звітності та впровадження інноваційних підходів у

діяльності соціального педагога в умовах сучасних освітніх викликів.

Зміст модуля:

Академічна доброчесність у діяльності соціального педагога. Сутність академічної доброчесності, її принципи, цінності та нормативно-правове забезпечення в системі освіти. Основні види порушень академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування тощо) та відповідальність за їх вчинення. Роль соціального педагога у формуванні культури академічної доброчесності в освітньому середовищі. Технології формування етичної поведінки здобувачів освіти. Запобігання порушенням академічної доброчесності. Дотримання професійної етики у діяльності соціального педагога. Формування навичок відповідального ставлення до навчання, інформації та результатів діяльності. Організація інформаційно-просвітницької роботи з питань академічної доброчесності.

Проектно-технологічна діяльність в освітньому середовищі закладу професійної освіти. Сутність проектно-технологічної діяльності, її значення та можливості застосування в роботі соціального педагога. Основні етапи проектування: визначення проблеми, постановка мети та завдань, планування діяльності, реалізація та оцінювання результатів. Технології розроблення соціально-педагогічних програм і проєктів. Методи залучення здобувачів освіти до проектно-технологічної діяльності. Організація командної роботи та партнерської взаємодії. Використання сучасних освітніх технологій у проектно-технологічній діяльності. Моніторинг та оцінювання ефективності реалізованих проєктів. Представлення результатів діяльності та поширення кращих практик.

Інноваційні технології в роботі соціального педагога закладу професійної освіти. Сутність інноваційної діяльності в освіті, її роль у підвищенні ефективності соціально-педагогічної роботи. Сучасні інноваційні технології та їх класифікація (тренінгові, інтерактивні, цифрові, проєктні тощо). Використання інтерактивних методів навчання і виховання. Застосування цифрових інструментів у діяльності соціального педагога. Технології розвитку критичного мислення, комунікації та соціальних компетентностей здобувачів освіти. Впровадження інновацій у профілактичну, корекційну та виховну роботу. Оцінювання ефективності інноваційних технологій. Поширення педагогічного досвіду та професійний розвиток соціального педагога.

Варіативний складник:

1. Формування культури академічної доброчесності в освітньому середовищі ЗПО.
2. Розроблення та реалізація соціально-педагогічних проєктів у закладі

професійної освіти.

3. Використання інтерактивних та тренінгових технологій у роботі соціального педагога.

4. Організація проєктної діяльності здобувачів освіти в умовах сучасних викликів.

5. Впровадження інноваційних підходів у профілактичну та виховну роботу.

Модуль 5. ПРОФЕСІЙНА ВЗАЄМОДІЯ І МІЖВІДОМЧЕ СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО

Мета модуля: поглиблення знань та формування професійних умінь соціальних педагогів закладів професійної освіти щодо організації професійної взаємодії та міжвідомчого соціального партнерства; удосконалення компетентностей у сфері фахової комунікації, дотримання етичних норм та стандартів професійної діяльності; систематизація знань про сучасні комунікативні стратегії та технології взаємодії з учасниками освітнього процесу, представниками соціальних служб, органів державної влади та громадських організацій; розвиток умінь ефективної співпраці, ведення переговорів, вирішення конфліктів; формування готовності до міжвідомчої взаємодії, налагодження партнерських зв'язків та забезпечення комплексного соціально-педагогічного супроводу здобувачів освіти в умовах сучасних викликів.

Зміст модуля:

Фахова комунікація: нормативні аспекти та стандарти. Сутність фахової комунікації соціального педагога, її роль у професійній діяльності. Нормативно-правові засади комунікації в освітньому середовищі, етичні принципи та стандарти професійної взаємодії. Ділове мовлення, культура професійного спілкування, ведення службової документації та офіційного листування. Особливості комунікації з учасниками освітнього процесу, батьками, представниками соціальних служб та органів влади. Профілактика та розв'язання конфліктів, дотримання принципів толерантності, недискримінації та конфіденційності в комунікації.

Комунікативні стратегії професійного розвитку соціального педагога. Поняття комунікативних стратегій та їх значення для професійного зростання соціального педагога. Основні моделі та техніки ефективної комунікації (активне слухання, емпатія, асертивність, переконання). Побудова професійного іміджу та розвиток комунікативної компетентності.

Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності. Налагодження партнерської взаємодії, ведення переговорів, фасилітація групових процесів. Самопрезентація, публічні виступи та участь у професійних спільнотах.

Професійне вигорання та саморегуляція соціального педагога. Сутність професійного вигорання, причини, стадії та симптоми емоційного виснаження. Фактори ризику у діяльності соціального педагога та їх вплив на якість професійної діяльності. Методи діагностики рівня вигорання та стресостійкості. Технології профілактики професійного вигорання, розвиток емоційного інтелекту та навичок саморегуляції. Техніки управління стресом, відновлення ресурсів, підтримання психологічного благополуччя. Формування індивідуальної стратегії професійного здоров'я та балансу між професійною діяльністю і особистим життям.

Варіативний складник:

1. Ефективна комунікація в умовах конфлікту та кризових ситуацій.
2. Розвиток емоційного інтелекту соціального педагога.
3. Технології фасилітації та медіації в освітньому середовищі.
4. Профілактика професійного вигорання в умовах воєнного стану.
5. Побудова професійного іміджу та особистісного бренду соціального педагога.

8.2. Варіативний складник (вибіркові спецкурси)

Мета вибіркової частини – забезпечення особистісно-професійних потреб та інтересів соціальних педагогів закладів професійної освіти шляхом реалізації наступних завдань:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із психолого-педагогічних, соціально-педагогічних, методологічних, інформаційно-технологічних та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності відповідно до індивідуальних потреб і запитів;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації до професійного самовдосконалення, що забезпечується можливістю вибору змісту навчання слухачами відповідно до їхніх професійних інтересів і потреб;
- сприяння особистісному та професійному розвитку соціальних педагогів як важливому чиннику підвищення їхньої професійної компетентності, ефективності соціально-педагогічної діяльності та якості соціального супроводу здобувачів освіти.

Зміст вибіркової складової складають спецкурси, які поглиблюють

тематику модулів професійного спрямування і складають відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у відокремленому структурному підрозділі «Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти» ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПНУ не менш ніж 25% від загального обсягу годин.

Варіативний складник модуля 1:

1. Сучасні підходи до планування та ведення документації соціального педагога в ЗПО.
2. Використання психодіагностичних методик у роботі соціального педагога.
3. Організація соціально-педагогічного дослідження в закладі професійної освіти.
4. Методи оцінювання соціальних ризиків та потреб здобувачів освіти в умовах воєнного стану.

Варіативний складник модуля 2:

1. Сучасні підходи до профілактики булінгу та формування безпечного освітнього середовища в ЗПО.
2. Інтерактивні технології формування здорового способу життя та профілактики залежностей серед здобувачів освіти.
3. Організація національно-патріотичних проєктів та виховних заходів у ЗПО.
4. Розвиток критичного мислення та медіаграмотності здобувачів освіти в умовах інформаційної війни.
5. Профілактика кібербулінгу та безпечна поведінка в цифровому середовищі.
6. Формування фінансової культури та підприємницького мислення здобувачів освіти.

Варіативний складник модуля 3:

1. Психолого-педагогічні особливості роботи зі здобувачами освіти з порушеннями інтелектуального розвитку.
2. Розроблення індивідуальної програми розвитку здобувача освіти з особливими освітніми потребами.
3. Формування безпечного та дружнього до дитини освітнього середовища.
4. Соціально-педагогічна робота з сім'ями здобувачів освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах.

5. Інноваційні управлінські практики та розвиток лідерства в закладах професійної освіти.

6. Організація міждисциплінарної взаємодії у супроводі здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

7. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану.

Варіативний складник модуля 4:

1. Формування культури академічної доброчесності в освітньому середовищі ЗПО.

2. Розроблення та реалізація соціально-педагогічних проєктів у закладі професійної освіти.

3. Використання інтерактивних та тренінгових технологій у роботі соціального педагога.

4. Організація проєктної діяльності здобувачів освіти в умовах сучасних викликів.

5. Впровадження інноваційних підходів у профілактичну та виховну роботу.

Варіативний складник модуля 5:

1. Ефективна комунікація в умовах конфлікту та кризових ситуацій.

2. Розвиток емоційного інтелекту соціального педагога.

3. Технології фасилітації та медіації в освітньому середовищі.

4. Профілактика професійного вигорання в умовах воєнного стану.

5. Побудова професійного іміджу та особистісного бренду соціального педагога.

ІХ. НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН курсів підвищення кваліфікації Категорія: «Соціальні педагоги закладів професійної освіти» (дистанційна форма навчання)

Назва навчальних, змістових модулів	Кількість кредитів ЕКТС	Загальний обсяг годин	Загальний обсяг аудиторних годин	Аудиторні години			Самостійна робота	Самостійна робота (інтернет-спецкурс)	Підсумкова атестація Захист випускних робіт	Кафедра, посада, прізвище та ініціали викладача
				Інтернет-лекції	Семінарські заняття	Інтернет-спецкурси				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. ДІАГНОСТИЧНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ЗПО	1	30	14	4	6	4	10	6		ТНОП та ІО / ПП та М
ЗМ 1.1. Організація, планування та документальне забезпечення соціально-педагогічної діяльності в ЗПО		6	2		2		4			Доц. Кулішов В.С.
ЗМ 1.2. Методи соціально-педагогічної діагностики здобувачів освіти		8	4	2	2		4			Ст. викл. Пахомов І.В.
ЗМ 1.3. Цифрові інструменти соціально-педагогічної діагностики та моніторингу		6	4	2	2		2			Доц. Хмарна Л.В.
ЗМ 1.4. Виявлення та оцінювання соціальних ризиків здобувачів освіти		10	4			4		6		Ст. викл. Пахомов І.В.
МОДУЛЬ 2. ПРОФІЛАКТИЧНО-ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ		30	22	8	10	4	6	2		ТНОП та ІО / ПП та М
ЗМ 2.1. Запобігання булінгу, насильству та дискримінації в освітньому середовищі		6	4	2	2		2			Ст. викл. Пахомов І.В.
ЗМ 2.2. Профілактика залежностей та формування здорового способу життя		6	4	2	2		2			Ст. викл. Пахомов І.В.
ЗМ 2.3. Профілактика та корекційна робота соціального педагога		6	4	2	2		2			Ст. викл. Пахомов І.В.
ЗМ 2.4. Національно-патріотичне виховання здобувачів освіти в умовах сучасних викликів		6	4			4		2		Ст. викл. Пахомов І.В.
ЗМ 2.5. Медіаграмотність та інформаційна безпека в освітньому середовищі		4	4	2	2					Доц. Хмарна Л.В.
ЗМ 2.6. Основи фінансової грамотності здобувачів освіти		2	2		2					Доц. Грибовська Ю.М.
МОДУЛЬ 3. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА		30	20	8	8	4	6	4		ТНОП та ІО / ПП та М
ЗМ 3.1. Технологія інклюзивного навчання здобувачів освіти з різними нозологіями		6	4	2	2		2			Доц. Кучерак І.В.
ЗМ 3.2. Психологічний супровід		8	4			4		4		Проф. Рибалка В.В.

професійної діяльності педагогічних працівників у ЗПО										
ЗМ 3.3. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу	4	2		2			2			<i>Проф. Рибалка В.В.</i>
ЗМ 3.4. Формування безбар'єрного та безпечного освітнього середовища в ЗПО	6	4	2	2			2			<i>Доц. Хмарна Л.В.</i>
ЗМ 3.5. Психологія сімейних систем у роботі соціального педагога закладу професійної освіти	4	4	2	2						<i>Проф. Клочко А.О.</i>
ЗМ 3.6. Інноваційна діяльність керівника в умовах реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти	2	2	2							<i>Проф. Сидоренко В.В.</i>
МОДУЛЬ 4. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА ТА ПРОЄКТУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА	30	12	2	2	8	8	10			ТНОП та ІО / ПП та М
ЗМ 4.1. Академічна доброчесність у діяльності соціального педагога	8	4			4		4			<i>Доц. Грибовська Ю.М.</i>
ЗМ 4.2. Проєктно-технологічна діяльність в освітньому середовищі закладу професійної освіти	12	4	2	2			8			<i>Доц. Кулішов В.С.</i>
ЗМ 4.3. Інноваційні технології в роботі соціального педагога закладу професійної освіти	10	4			4		6			<i>Доц. Кулішов В.С.</i>
МОДУЛЬ 5. ПРОФЕСІЙНА ВЗАЄМОДІЯ І МІЖВІДОМЧЕ СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО	30	12	4	4	4	12	6			ТНОП та ІО / ПП та М
ЗМ 5.1. Фахова комунікація: нормативні аспекти та стандарти	10	4	2	2			6			<i>Проф. Кучеренко І.А.</i>
ЗМ 5.2. Комунікативні стратегії професійного розвитку соціального педагога	10	4	2	2			6			<i>Проф. Мамчур Л.І.</i>
ЗМ 5.3. Професійне вигорання та саморегуляція соціального педагога	10	4			4		6			<i>Ст. викл. Пахомов І.В.</i>
Разом	5	150	80	26	30	24	42	28	*	

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН курсів підвищення кваліфікації
Категорія: Категорія: «Соціальні педагоги закладів професійної освіти
(дистанційна форма навчання)

Назва модулів, спецкурсів	Кількість кредитів ЕКТС	Загальний обсяг годин	I етап (очний) організаційно-мотиваційний						II етап (дистанційний)						III етап (очний) підсумково-рефлексійний						
			Аудиторні години			Самостійна робота	Самостійна робота (спекурс)	Загальна кількість годин на II етап	Інтернет-лекція	Семінарські заняття (дистанційно)	Спецкурси (дистанційно)	Самостійна робота (спекурс)	Самостійна робота (у т.ч. підготовка випускної роботи)	Загальна кількість годин на III етапі	Аудиторні години			Самостійна робота	Самостійна робота (спекурс)	Підсумкова	
			Інтернет-лекції	Семінарські заняття	Інтернет-спекурси										Інтернет-лекції	Семінарські заняття	Інтернет-спекурси				Самостійна робота (спекурс)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
МОДУЛЬ 1. ДІАГНОСТИЧНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ЗПО			12	2	4		6		6					6	12	2	4		6		
МОДУЛЬ 2. ПРОФІЛАКТИЧНО-ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ			10	2	2		6		21	4	8	6	3		2					2	
МОДУЛЬ 3. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА			8	2	4		2		12	4	4			4	9			6		3	
МОДУЛЬ 4. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА ТА ПРОЄКТУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА			21	6		6	6	3							11	2	4			5	
МОДУЛЬ 5. ПРОФЕСІЙНА ВЗАЄМОДІЯ І МІЖВІДОМЧЕ СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО			12			6		6	6				6		8	2			6		
Разом			63	12	10	12	20	9	45	8	12	6	9	10	42	6	8	6	12	10	*

Х. ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ СЛІВ

Адаптація здобувача освіти – процес пристосування молоді до нових умов проживання, навчання та соціальної взаємодії у гуртожитку.

Академічна відповідальність – сукупність заходів впливу (санкцій), що застосовуються до осіб за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства та внутрішніх документів закладу освіти.

Академічна доброчесність – система цінностей, принципів і правил, яких мають дотримуватися учасники освітнього та наукового процесу з метою забезпечення довіри до результатів навчання і досліджень.

Академічна культура – сукупність етичних норм, цінностей і правил поведінки в освітньому та науковому середовищі, що ґрунтуються на принципах доброчесності.

Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом;

Безбар'єрне середовище – простір, у якому відсутні фізичні, психологічні, інформаційні та соціальні бар'єри для всіх учасників освітнього процесу.

Безперервний професійний розвиток – безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей фахівців після здобуття вищої та/або післядипломної освіти, що дає змогу фахівцю підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності і триває впродовж усього періоду його професійної діяльності.

Безпечне освітнє середовище – сукупність умов у закладі освіти, що унеможлиблюють заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпечності та якості харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (зокрема шляхом булінгу (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможлиблюють вживання на території та в приміщеннях закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин;

Булінг (цькування) – систематичне психологічне, фізичне, економічне або інше насильство щодо учасника освітнього процесу.

Внутрішня система забезпечення академічної доброчесності – сукупність процедур, політик і заходів, що впроваджуються закладом освіти для запобігання порушенням та реагування на них.

Дистанційна форма навчання передбачає опосередковану взаємодію віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі (е-платформа), яке функціонує з використанням сучасних психолого-педагогічних, андрагогічних та цифрових технологій. Особливості організації підвищення кваліфікації слухачів за дистанційною формою навчання визначаються окремим положенням.

Діагностика соціально-педагогічна – процес вивчення індивідуальних особливостей здобувача освіти, його соціального середовища та потреб.

Емоційна підтримка – комплекс дій вихователя, спрямованих на стабілізацію психоемоційного стану здобувача освіти.

Забезпечення академічної доброчесності – діяльність закладів освіти та наукових установ щодо формування культури доброчесності, запобігання порушенням і застосування відповідальності.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план.

Індивідуальна програма розвитку (ІПР) – документ, що визначає особливості навчання та розвитку здобувача освіти з урахуванням його індивідуальних потреб.

Індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів.

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, що забезпечує реалізацію права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами шляхом їх включення в загальний освітній процес.

Інклюзія – створення умов рівного доступу до освітніх і соціальних ресурсів для всіх мешканців гуртожитку, включно з особами з особливими

потребами.

Інформальна освіта (самоосвіта) – освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям (Закон України «Про освіту»).

Ключові компетентності необхідні для підвищення особистого потенціалу і розвитку, розширення можливостей працевлаштування, соціальної інтеграції та активного громадянства, розвиваються в процесі навчання протягом усього життя, починаючи з раннього дитинства шляхом формального, неформального та інформального навчання.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність (Закон України «Про освіту»).

Консультація – вид навчального заняття, під час якого слухач курсів підвищення кваліфікації одержує від викладача відповіді на конкретні запитання або пояснення конкретних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Контрольні заходи – обов'язкова форма організації освітнього процесу, їх основою є педагогічний контроль, суть якого полягає в одержанні інформації щодо результатів освітньої діяльності слухачів.

Корекційна робота – діяльність, спрямована на подолання або зменшення негативних проявів у поведінці чи розвитку здобувачів освіти.

Кредит – обсяг змісту підвищення кваліфікації, який (з урахуванням нормативних термінів опанування окремих навчальних елементів і психофізіологічних норм засвоєння змісту навчання та за умови використання оптимальних форм, методів і засобів навчання) може бути засвоєний слухачем курсів підвищення кваліфікації за 30 академічних годин. Назване значення є сумарною кількістю годин аудиторної і самостійної роботи слухача на тиждень.

Кризовий стан – психологічна ситуація, яка перевищує ресурси особистості і вимагає своєчасного реагування вихователя.

Медіаграмотність – здатність критично сприймати, аналізувати та створювати медіаконтент.

Медіація – спосіб врегулювання конфліктів за участю нейтрального посередника.

Міжвідомча взаємодія – співпраця різних установ і служб (освітніх, соціальних, медичних, правоохоронних) для надання комплексної допомоги здобувачам освіти.

Моніторинг – систематичне спостереження, аналіз і оцінювання стану та

результатів соціально-педагогічної діяльності.

Навчальний модуль – логічно-самостійний блок змісту підвищення кваліфікації, який забезпечує розвиток базової або посадово-функціональної компетентності слухача курсів підвищення кваліфікації. Структурними складовими навчального модуля є змістові модулі. У традиційній предметній системі навчання аналогом навчального модуля є блок споріднених навчальних дисциплін (навчальних предметів).

Навчальний план – нормативний документ закладу післядипломної освіти, що регламентує підвищення кваліфікації за певним напрямом та розробляється відповідно до освітньо-професійної програми. Навчальний план визначає зміст і форму підвищення кваліфікації, перелік нормативних та вибіркового навчальних модулів, види навчальних занять та їх обсяг, види контролю.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження результатів оцінювання здобувачів освіти.

Неформальна освіта – освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Обман – надання неправдивої інформації щодо результатів навчальної чи наукової діяльності.

Опитування – методика вивчення думки репрезентативної сукупності респондентів (внутрішніх або зовнішніх стейкхолдерів) щодо якості освітньої діяльності в Інституті.

Освітнє середовище – сукупність умов, факторів і ресурсів, що забезпечують організацію освітнього процесу та розвиток особистості здобувача освіти.

Освітній процес – система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації – система освітніх компонентів, що визначає вимоги до рівня освіти педагогічних працівників закладів професійної(професійно-технічної) освіти, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік та логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для успішного виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання у формі набуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань. Розроблення ОПП відбувається з урахуванням здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей замовників

освітніх послуг. Ґрунтується на виборі видів, форм, темпу, методів і засобів навчання впродовж усього андрагогічного циклу.

Освітня діяльність – діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті.

Освітня послуга – комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання.

Педагогічна діяльність – інтелектуальна, творча діяльність педагогічного (науково-педагогічного) працівника або самозайнятої особи у формальній та/або неформальній освіті, спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей.

Педагогічний контроль – обов'язковий компонент підвищення кваліфікації, який реалізується з метою забезпечення зворотного зв'язку із слухачами, визначення рівня розвиненості їх професійної компетентності в результаті підвищення кваліфікації за відповідним напрямом. Зміст, форми та методи педагогічного контролю упорядковуються згідно з профілем професійної компетентності на основі професійної програми підвищення кваліфікації за відповідним напрямом.

Підвищення кваліфікації – важливий чинник безперервної освіти дорослих, складник формальної і неформальної професійної освіти, організована форма навчання дорослих. Метою підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної освіти є підготовка інноваційного педагога професійної освіти відповідно до державної освітньої політики, з урахуванням суспільних викликів, роботодавців та ключових стейкхолдерів, який поєднує у своїй професійній діяльності теоретичну та практичну підготовки, має сформовані ключові, професійні та загальнопрофесійні компетентності, готовий конкурувати і бути активним суб'єктом на ринку праці.

Плагіат – привласнення авторства на чужі результати або тексти без належного посилання на джерело.

План-графік – нормативний документ Інституту, який визначає напрями та категорії педагогічних працівників, їх кількісний склад, форми та терміни підвищення кваліфікації впродовж календарного року.

Порушення академічної доброчесності – дії або бездіяльність учасників освітнього процесу, що суперечать встановленим принципам і правилам академічної доброчесності.

Принципи академічної доброчесності – базові цінності, на яких ґрунтується освітня і наукова діяльність: чесність, довіра, повага, справедливість, відповідальність, стійкість, рішучість.

Професійне вигорання – стан емоційного, фізичного та психічного виснаження, спричинений тривалим професійним стресом.

Профілактика ризикованої поведінки – заходи, спрямовані на запобігання шкідливим або небезпечним діям здобувачів освіти.

Профіль компетентності – перелік ознак, які характеризують особливості компетентності та визначають кваліфікаційні вимоги до особи, яка займає відповідну посаду чи є представником відповідної професії.

Психологічна безпека – стан середовища, де особа почуває себе захищеною від психологічного насильства та стресових впливів.

Психологічна резильєнтність – здатність здобувача освіти успішно долати стресові ситуації та відновлювати внутрішню рівновагу.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів (Закон України «Про освіту»).

Самоплагіат – повторне використання власних раніше опублікованих результатів без відповідного посилання.

Саморегуляція – здатність особистості керувати своїми емоціями, поведінкою та психічними станами.

Самостійна робота – складник освітнього процесу, яка забезпечує індивідуалізацію розвитку ключових, професійних та загальнопрофесійних компетентностей слухачів упродовж курсів підвищення кваліфікації.

Семінар-практикум – вид навчального заняття, який передбачає обговорення актуальних проблем реалізації завдань освітньої політики та інноваційної освітньої й управлінської практики, набуття відповідних практичних умінь і навичок.

Система освіти – сукупність складників освіти, рівнів і ступенів освіти, кваліфікацій, освітніх програм, стандартів освіти, ліцензійних умов, закладів освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, учасників освітнього процесу, органів управління у сфері освіти, а також нормативно-правових актів, що регулюють відносини між ними.

Соціалізація – процес засвоєння індивідом соціального досвіду, норм, цінностей і моделей поведінки, необхідних для життя в суспільстві.

Соціальна адаптація – процес формування навичок спільного життя, комунікації та співпраці в гуртожитку.

Соціальне партнерство – взаємодія закладу освіти з державними установами, громадськими організаціями та іншими суб'єктами з метою вирішення соціальних проблем.

Соціальний педагог – фахівець, який здійснює соціально-педагогічну діяльність, спрямовану на створення сприятливих умов для соціалізації, розвитку та захисту прав здобувачів освіти.

Соціальні ризики – обставини або фактори, що можуть негативно впливати на розвиток, здоров'я чи соціальне становище здобувача освіти.

Соціально-педагогічна діяльність – професійна діяльність, спрямована на соціалізацію особистості, надання соціально-педагогічної підтримки, профілактику негативних явищ та вирішення соціальних проблем здобувачів освіти.

Соціально-педагогічний супровід – комплекс заходів, спрямованих на підтримку здобувача освіти у процесі навчання, розвитку та адаптації до освітнього середовища.

Спецкурс – цілісна одиниця змісту курсів підвищення кваліфікації, представлена сукупністю теоретичних і семінарських занять, загальним обсягом від 4 год./ 0,2 – 0,5 кредитів, які системно забезпечують розвиток певної професійної компетентності слухачів.

Списування – використання сторонніх джерел під час оцінювання без дозволу або належного оформлення.

Стажування – набуття особою практичного досвіду виконання завдань та обов'язків у певній професійній діяльності або галузі знань. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації. Стажування педагогічних працівників в Інституті здійснюється під керівництвом науково-педагогічного працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію.

Стейкхолдери (англ. Stakeholders) – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Іноді їх називають групами інтересів або групами впливу.

Студентоцентризований підхід (student-centered approach) розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

Суб'єкт освітньої діяльності – фізична або юридична особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація), що провадить освітню діяльність.

Тематична дискусія – інтерактивний вид практичного заняття, який має дискусійний характер навколо конкретної проблемної теми, передбачає

розвиток умінь у процесі використання попередньо сформованих знань.

Тренінг особистісного розвитку – інтерактивна форма навчання, спрямована на розвиток комунікативних, лідерських та соціальних навичок.

Учасники освітнього процесу – здобувачі освіти, педагогічні, науково-педагогічні працівники, науковці та інші особи, які беруть участь в освітній діяльності та зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності.

Фабрикація – вигадкування даних або фактів у навчальній чи науковій діяльності.

Фальсифікація – свідоме спотворення або зміна наявних даних чи результатів дослідження.

Фасилітація – процес організації групової взаємодії, що сприяє ефективному спілкуванню та досягненню спільних результатів.

Формальна освіта – освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Хабарництво (академічне) – надання або отримання неправомірної вигоди з метою впливу на результати навчання чи оцінювання.

Цифрова безпека – комплекс заходів і навичок, що забезпечують безпечну роботу зі смартфонами, комп'ютерами та соціальними мережами.

Штучний інтелект (ШІ) у виховній діяльності – використання цифрових алгоритмів для організації проєктів, комунікацій та аналітики активності мешканців.

XI СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації ґрунтується на ідеях і положеннях **міжнародних документів** із проблем розвитку освіти дорослих в умовах глобалізації та європейської інтеграції, також **загальнодержавних документів**, що становлять нормативно-правову базу післядипломної педагогічної освіти.

1. Закон України №2145-VIII «Про освіту» (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

2. Закон України №1556-VII «Про вищу освіту» (2014). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

3. Закон України № 2704-VIII «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>

4. Закон України №_4574-IX «Про професійну освіту» (2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4574-IX#Text>

5. Кучерак І.В. Інклюзивне навчання у закладах професійної освіти: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ. 2022. URL: <https://binpo.com.ua/wp-content/uploads/2022/12/Посібник-Кучерак-ІВ.pdf>

6. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні: монографія / редкол.: В. Г. Кремень, В. І. Луговий, О. М. Топузов; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 384 с. DOI: <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua>

6. Положення про впровадження європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти / Вікторія Сидоренко, Андрій Єрмоленко. Біла Церква: БІНПО, 2021. 14 с. URL: https://binpo.com.ua/wp-content/uploads/2021/07/ПОЛОЖЕННЯ-ПРО-ВПРОВАДЖЕННЯ-ЄВРОПЕЙСЬКОЇ-КРЕДИТНО_ТРАНСФЕРНОЇ-СИСТЕМИ-ТА-ЇЇ-КЛЮЧОВИХ-ДОКУМЕНТІВ-У-БІНПО.pdf

7. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти (нова редакція) / Вікторія Сидоренко. Біла Церква: БІНПО ДЗВО«УМО» НАПН України, 2025. 30 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/747930/Положення-про-академічну-доброчесність-у-БІНПО_нова-редакція_2025.pdf

8. Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти / Вікторія Сидоренко. Біла Церква: БІНПО, 2021. 30 с. URL: https://binpo.com.ua/wp-content/uploads/2021/04/Положення_про_систему_внутрішнього_забезпечення_.pdf

9. Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF#Text>

10. Положення про організацію освітнього процесу у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти: видання друге, перероблене і доповнене / Вікторія Сидоренко, Олена Юденкова, 2024. 62 с. URL: <https://binpo.com.ua/wp-content/uploads/2024/02/Положення-про-організацію-освітнього-процесу-2024.pdf>

11. Положення про організацію освітнього процесу за дистанційною формою навчання у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти / Вікторія Сидоренко, Анастасія Денисова. Київ: Агроосвіта, 2020. 26 с. URL: <https://binpo.com.ua/wp-content/uploads/2020/05/ПОЛОЖЕННЯ-ПРО-ДИСТАНЦІЙНЕ-НАВЧАННЯ-1.pdf>

12. Положення про організацію та проведення опитувань внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти / Вікторія Сидоренко, Володимир Кулішов. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2020. 24 с. URL: <https://binpo.com.ua/wp-content/uploads/2021/07/ПОЛОЖЕННЯ-ПРО-ОРГАНІЗАЦІЮ-ТА-ПРОВЕДЕННЯ-ОПИТУВАНЬ-ВНУТРІШНІХ-І-ЗОВНІШНІХ-СТЕЙКГОЛДЕРІВ.pdf>

13. Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти / Вікторія Сидоренко, Володимир Кулішов, Алла Лукіячук, Тетяна Щипська. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 14 с. URL: <https://binpo.com.ua/wp-content/uploads/2022/02/ПОЛОЖЕННЯ-ПРО-ПІДВИЩЕННЯ-КВАЛІФІКАЦІЇ-НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ-ТА-ПЕДАГОГІЧНИХ-ПРАЦІВНИКІВ-У-БІНПО.pdf>

14. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 7 листопада 2000 року, № 522 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 30 листопада 2012 року, № 1352). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0946-00#Text>

15. Постанова Кабінету Міністрів України № 800 від 21.08.2019 р. «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». URL: <https://sqe.gov.ua/law/postanova-kabinetu-ministriv-ukrain-52/>

16. Про затвердження методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти за компетентнісним підходом (наказ МОН України від 17 лютого 2021 року № 216). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennyametodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-profesijnoyi-profesijnotehnichnoyi-osviti-za-kompetentnishim-pidhodom>

17. Сидоренко В.В. Професійний розвиток фахівців в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти: ключові компетентності і ресурси: електронний курс. Київ, Україна: ДУ «НМЦ «Агроосвіта». 2020. 130 с. URL:

<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734956/1/> Професійний розвиток фахівців в умовах формально інтерактивна версія.pdf

18. Стратегія розвитку Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти на 2025–2027 роки / Вікторія Сидоренко. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2025. 48 с. URL: <https://binpo.com.ua/wp-content/uploads/2025/10/Стратегія-розвитку-БІНПО-на-2025-2027-pp.pdf>

19. Шевчук С. С., Кулішов В. С. Дидактика професійної освіти: практико–зорієнтований аспект : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО, 2021. 16 с. URL: [https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/728477/1/ДИДАКТИКА посібник.pdf](https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/728477/1/ДИДАКТИКА_посібник.pdf)